

BUKOV pelet

“Strugara Radanović”

Najsavremeniji pelet nemačkog kvaliteta “KAL” razlikuje nas od drugih:

- procenat zbijenosti drvene mase iznosi 5,72%;
- u procesu sušenja koristimo ciklone sa vrućim vazduhom, a ne otvorenim plamenom;
- u našem peletu nema sagorelih čestica;
- rezultat je bolja kaloričnost peleta i manje pepela.

Kontakt telefon:
060/517-82-82, Jelena

ULTRAZVUČNA ORDINACIJA ULTRAMEDM

- Ultrazvučna dijagnostika
- Internista
- Uslužna laboratorija
- Ginekološki pregled

Zdravlje pre svega

 061/1614901 061/1614903
 Kestenova 10a , Starčevo

Месечне локалне новине

СТАРЧЕВАЧКЕ новине

ГОДИНА: XXX

БРОЈ: 356

28. ЈУЛ 2023.

НЕМА ЦЕНУ

Издаје
Креативни културни клуб

Главни
и одговорни уредник
Милена Јовишић

Редакцијски колегијум:
Петар Андрејић (основач),
Јордан Филиповић,
Зорана Штековић,
Предраг Станковић, Марко
Ивошевић, Далибор Мергел,
Петар Орешковић (спорт),
protoјереј Зоран Малетић (црква),
Данијела Пећанин (школа).

Технички секретар
Јелена Грујић

Фото
СН; насловна: Исидора Јовић

Адреса
Моше Пијаде 12, Старчево 26232

Web:
www.starcevo.org.rs

E-mail
snovine94@hotmail.com

Телефони
013/631-144 (тел/факс)
063/565-752,

Штампа
ГРАФО КОЛОР 84 - Панчево

Тираж
1500

СТАРЧЕВАЧКЕ новине први пут
су изашле јуна 1994. године.
Уписане су у Регистар штампаних
медија под бројем: NV000434
СИР - Каталогизација у публикацији НБС,
Београд 352(497,113)

///

Информатор СМЗ Старчево

Слика

САЧУВАЈМО СЕБЕ И ПЛАНЕТУ: Последице невремена у Старчеву

ТУРИСТИЧКА ПОНУДА НАШЕГ МЕСТА ЈЕ ИНТЕРЕСАНТНА

Врачарци и Доловци у посети Старчеву

Лето је време за одмор и туристичке посете. Иако је до недавно изгледало да се Старчево не може наћи на мапи оних који размишљају о томе где ће и шта посетити, више није тако. Након отварања музеја историје Старчева 2020. године и формирања туристичке понуде нашег места, која поред обиласка музеја нуди и посете двема старчевачким црквама, ергели коња и могућност приређивања банатског ручка у етно-ресторану, а уз све то и посете средњовековном манастиру Војловица који се налази у непосредној близини нашег места, у Старчеву борави све више туриста. За само годину дана, по подацима из музеја, сазнања о интересантној историји Старчева имало је прилику да стекне више од 1000 посетилаца.

Сезона је увекико у току. Поред бројних појединачних посета, бележе се и две групне. Музеј је најпре, 6. јула, угостио групу посетилаца, сениора са Врачара. Они су се на целодневни излет у Старчево запутили на несвакидашњи начин - из правца Винче, преко скеле на Дунаву! На овом, могло би се рећи, авантур истичком подухвату времешних посетилаца из Београда, домаћини из МЗ Старчево предвођени Петром Андрејићем и Предрагом Станковићем, сачекали су их на "миљу" на Дунаву, а потом су заједно упутили ка манастиру Војловици где их је дочекао игуман Теодор, старешина овог манастира. Након боравка у овом несвакидашњем амбијету (манастир се налази у окружењу панчевачке "Рафинерије"), туристи су потом обишли старчевачку православну цркву Св. Пантелејмона, подигнуту 1910. године и римокатоличку цркву посвећену Св. Маурицију која је подигнута 1867, музеј историје Старчева и ергелу коња "Мерац". Посета је завршена препричавањем утисака током ручка у ресторану "Берам", где се за добро расположење Београђана побринуо гитариста Тођа.

Већ 14. јула, уследила је нова организована посета, овај пут чланова Удружења пензионера из Долова, предвођена председником Владом Димитријевим. Они су такође обишли обе старчевачке цркве и музеј, а затим у лаганој штетиј разгледали центар Старчева и широки Трг неолита. Међу посетиоцима било је и рођених Старчевки које су се уз дозу носталгије присећале суграђана и дешавања које памте из свог детињства и младости, а пре удаје у Долово. При повратку, Доловци су посетили и војловачки манастир.

Туристичка понуда Старчева још увек је у развоју, али бележи одличне резултате. Треба истаћи и подршку Града Панчева и секретаријата за културу и омладину. Посете се ниже, културни

Прича о Банатској војној граници

Реч - две о праисторији

посленици и представници месне управе имају пуне руке после како би обезбедили да сви који дођу у Старчево из њега оду задовољни. То тако и бива.

M. J.

Јова и Клике постављају клима-уређај

Трбовић уручује УВ лампу

одазову за помоћ. Тако је било и овај пут, када је Месна заједница позвала суграђане да се помогне опремање дечијег и зубног одељења. Набавку клима уређаја, а дечије и УВ лампе за стоматолошко одељење, помогли су: Александар Трбовић, "Алустар", Дејан и Наташа Милосављевић, Мирослав Ковачевић, Кристијан Туба, Слађана и Влада Перић, Бојан Стаменковић, Милица Мирковић, ординација "УлтрамедМ", Владана Кућан, Мирослав Ристов, Маринко Ивановић и Петар Андрејић.

Обезбеђено је и кречење стоматолошке амбуланте, а монтажу климе бесплатно су извели Иван Николић и Јова Перовановић. Колектив старчевачке амбуланте захвалио се свима који су овом приликом помогли ову установу.

ОДАБРАНИ “ЗАСЛУЖНИ СТАРЧЕВЦИ“ ЗА 2023.

Тринаеста редовна седница Савета месне заједнице Старчево одржана је у четвртак, 13. јула. Присутни на седници били су: Петар Андрејић, Данијела Алексић, Зоран Васиљковић, Бранкица Драгојерац, Дарко Јешић, Горан Стојановић, Мићо Јаковљевић, Весна Радосављевић и Мирослав Кужет. С обзиром на то да је седница присуствовао довољан број чланова Савета (9) за рад и одлучивање, председавајући Андрејић је предложио, а Савет једногласно прихватио следећи дневни ред:

1. Усвајање предлога Комисије за доделу признања “Заслужни Старчевац“;
2. Организација манифестације “Дани дружења 2023“;
3. Разно.

Под првом тачком једногласно је донета одлука да се усвоји предлог Комисије за доделу признања и да се “Заслужни Старчевац“ ове године додели Јањи Николић, ученици генерације ОШ “Вук Ст. Карадић“ из Старчева, Радовану Петровићу и Катарини Денингер за хуманост и хуманитарни рад, Културно-уметничком друштвом “Неолит“ за допринос развоју културе у Старчеву и Добровољном ватрогасном друштву “Старчево“ за дугогодишње изузетно залагање у области заштите локалне зајед-

Седница Савета МЗ Старчево

нице од елементарне непогоде и пожара.

Потом се приступило разматрању програма овогодишњих дана дружења који су припремиле службе Месне заједнице, Дома културе и удружења грађана и спортски клубови. Планирано је да овогодишњи летњи програм траје од 29. јула до 13. августа са шесдесетак програма културно-забавног и спортског карактера, са обележавањем две старчеваске славе - Огњене Марије,

славе Месне заједнице и Пантелеје, храмовне славе Српске православне цркве у нашем месту.

Под тачком “разно“ присутни чланови Савета су упознати са текућим пословима у нашем месту, а који се односе на гасификацију, ветропарк, радове на просторијама за пензионере и Удружење жене, постављање контејера за рециклажу ПЕТ амбалаже и друго.

П. Станковић

Градоначелник обишао Старчево

Градоначелникова радна посета Старчеву

Оштећење на кули торња цркве на Тргу

Јако невреме које је протекле недеље захватило нашу земљу није заобишло ни Старчево. У два олујна дана причинића је велика материјална штета - страдали су многи кровови на домаћинствима, оборена су или оштећена многа стабла, једно дрво пало је на аутомобил у Пролетњој улици, а кула на торњу цркве у центру остала је без дела кровног покривача. Права је срећа у несрћи да том приликом нико није повређен јер су бакарне табле, које је ветар расковао са крова, летеле стотинак метара даље.

Оштећења на крову куле прстила су и по завршетку невремена. Опасни делови конструкције претили су да се откину и падну с велике висине. Стога, најпре је ограничено кретање у том делу Трга неолита, да би се потом тражило решење како обезбедити сигурност мештанима Старчева.

Одмах сутрадан наше место је посетио и Александар Стевановић, градоначелик Панчева. Он је од представника Месне заједнице и локалног комуналног предузећа упознат са ситуацијом и проблемима које је олујно време изазвало у Старчеву и обећао подршку и помоћ у отклањању последица.

Радници ЈКП-а “Старчевац“ наредних дана уклањали су оборена стабла најпре у парку у центру, а потом и свуда где је то било потребно. Проблеме са струјом радници “ЕлектроВојводине“ решавали су веома брзо, сходно ванредној ситуацији на терену. Све у свему, последице невремена саниране су релативно брзо, али остаје бојазан да ће овакве временске прилике, узрковане климатским прокенама, бити све чешће на нашем поднебљу. А колико смо спремни да се са тиме носимо, показаће време.

Интервју

Маја Витман,

ГРАДСКА МЕНАЏЕРКА

Наша интенција је равномерни развој

Који су главни задаци градског менаџера у Панчеву?

- Посао градског менаџера је прилично динамичан и разнородан. Превасходно се односи на стратешка планирања и блиско је везан за сарадњу са градоначелником и његовим тимом, јавно-комуналним сектором и свим месним заједницама на територији нашег града. Још пре много година смо дефинисали стратешке циљеве који се односе на политички правац нашег председника Александра Вучића. Имајући у виду да за реализацију многих пројекта је било неопходно идентификовати суштинске приоритете и све неопходне кораке за реализацију истих, данас се можемо похвалити да успешно водимо Град. Као главни стуб напретка је привредни развој нашег града за који смо се изборили и свакодневно радимо на његовом одржавању и стабилности. Истакнућу формирање "северне пословне зоне", све инвестиционо-стратешке пројекте које смо спровели и омогућили да се покрене привреда у граду. Кренули смо од ничега, ништа нам није ни било остављено, од пропалих приватизација, фирмама у стечају, до тога плански није била припремљена ни једна локација за даљи привредни развој града. Данас Град и привреда у граду напредно функционишу, а све то захваљујући визији коју наша политика спроводи. Доласком еминентних страних фирмама у наш град попут компанија "ЗФ" и "Бросе" покренута је привреда и поноси смо на то. Захваљујући Влади Републике Србије и председнику наш град је препознат као стратешка локација у ланацу економског развоја.

Како се градски менаџер ангажује у процесу планирања и развоја града?

- Имајући у виду да сам, пре обављања посла градског менаџера, била на месту директора ЈП-а "Дирекција за уређење и изградњу Панчева", посао градског менаџера је само континуитет мог обављања одговорних послова који се односе на све процесе који су директно и индиректно везани у процесу планирања и развоја Града. Практично, посао градског менаџера је да испрати пројекат од иницијативе до крајње реализације. Лично сам захвална на могућности коју сам добила и доприносу који могу да дам у спровођењу политике странке чији сам члан.

Који су главни пројекти које сте иницијалирали?

- Све пројекте радимо тимски. Имајући у виду да смо сви Панчевци и локална тријоте, нама је Панчево на првом месту. Стратегија заснована на визији коју смо имплементирали и велики број пројекта, који је у току, и у припреми, чине нас веома задовољним. Најпоноснија сам на уређење "потамишја", реконструкцију градског парка, стотине километара реконструисаних и асфалтиралих улица, равномерни развој свих насељених места, улагања у просвету и здравство, отварање нових вртића, уређење парковских површина, имплементацију уштеде на систему лед осветљења, велики број инфраструктурних пројекта, улагања у екологију и заштиту животне средине, План развоја Града од 2022-2028, Средњорочни план од 2023-2025... Много је добрих и квалитетних пројекта које смо ура-

дили и на којима тренутно радимо.

Оно што је актуелно јесу радови у Градском парку. Која је фаза у питању?

- Ово је фантастичан пројекат који представља слику нашег града и оставља први утисак на све постиоце. Нама је свакако најважније било да малишанима обезбедимо нова дечија игралишта, да се задржи и увећа коефицијент зелених површина, спроведу инфраструктурни радови и комплетно замени постојећих мобилијара. Панчево је богато културним садржајем. Имамо велики број различних манифестација. Планирање изгледа парка, је било задржати концептуално све, али мало преуредити да то изгледа организованије. Тако смо овим пројектом и отворили простор ка Народном музеју чиме смо омогућили да се одржавају различити садржаји, али и да се добије визура која до сад није била упечатљива. Ово је друга година за редом где Град управо на овом месту одржава "Културно лето у Панчеву". Утици су позитивни, тако да смо оправдали идеју коју смо имали. Што се тиче самих радова, ово је четврта и последња фаза на инфраструктурном уређењу централног градског парка. Са првим радовима смо кренули 2016. године уређењем платоа испред Градске управе. Преостале три фазе су се односиле на комплетну реконструкцију Његошеве, Улице Војводе Живојина Мишића, Масарикове улице, Трга Краља Петра првог са уградњом нових дечијих игралишта. Уграђен је поп-ап заливни систем, посајено доста нових садница, у сарадњи са Шумарским фра-

култето урађен је слаборат везано за квалитет стабала у парку и на основу тога спроводи се брига и уређење самих зелених површина. Радови су при kraju, а у следеће године бавићемо се санацијом самог круга. Добили смо један умивен, безбедан и прелеп простор, са јасно дефинисаним коридорима крстања у складу са ПП заштитом. Ради се и у насељу "Тесла". Улица Михајла Обреновића као једна од најважнијих у овом насељу, реконструише се. "Тесла" је једно од старијих насеља у нашем граду и има доста пројекта које треба спровести. Поред Улице Јосифа Маринковића која је уговорена путем Јавно-приватног партнериства, Улица Кнеза Михаила Обреновића је од великог значаја за функционирање овог насеља, али и за све грађане који живе на Котежу, Горњем граду и насељу "Младост" пошто спаја северни део града са Улицом Лава Толстоја, односно Милоша Обреновића. Прва фаза радова од Граничарске до Милке Марковић је готова и очекујемо ускоро почетак радова на другој фази, односно од Милке Марковић до Улице Ослобођења. Комплетно је урађена реконструкција подземних инсталација, са изградњом обостраних троороара и новом лед расветом. Значај ових радова је вишеструк, сходно томе да се у овој улици налази Здравствена амбуланта "Нови свет", ОШ "Исидора Секулић" и пијаца. Свакако, ово није крај. Град припрема пројекат за изградњу кружног тока на раскрсници са Улицом Илије Гарашанина. Имали смо одличну сарадњу са грађанима и овим путем им се захваљујем.

Морамо да поменемо Улицу цара Лазара као једну од најлепших у нашем граду.

- Улица која привлачи пажњу и побрала је велики број позитивних коментара. Суфинансирана је од стране Управе за капитална улагања АП Војводине. Укупна дужина улице је 1410 метара, двострано урађене пешачко - бициклстичке стазе, уређено је око 8412 м² травнатих површина, посајено преко 350 нових сад-

ница и преко 4800 ниских четинара, украсног растиња и саднице полеглих ружа. Такође, комплетно је подземно реконструисана, има око 550 паркинг места и представља једну од најлепших улица у граду. Грађанима који живе у овој улици се захваљујемо на разумевању и сарадњи приликом извођења радова, јер смо се суочили са низом проблема, "грехова прошлости", разних нелогичности и неподударања са катастром подземних водова. Свакако сјајно искуство, којим смо се уверили, али и потврдили како треба радити. Ово је улица која личи на булевар по својој конфигурацији и имала је могућност да добије обостране бициклстичке стазе у целој дужини, односно по 2820m. Колико могу да приметим, улица која је била заобилажена за саобраћај, сад је једна од прометнијих, а уједно је и растерен саобраћај у паралелним уличама.

Морамо да Вас питамо и за градски кеј, као једно од обележја града?

- Најкапиталнији пројекат у нашем граду, чија реконструкција ће се спроводити у фазама због same вредности радова, али и концептуалних решења. Наime, како то код нас бива, све што је урађено пре 40 и више година је остало неодржавано и у лошем стању. Тако и наше потамишје, уз једну дигресију - пројекат изградње потамишја није нађен, што само по себи говори да није било ни воље ни жеље да се било шта ради по питању његове обнове. Свакако, то нас није спречило да уђемо у озбиљне радове. Одлучили смо се да кренемо са уређењем горњег и доњег шеталишта, комплетно реконструишишмо расвету, изградимо нову налицу и осветлимо дес који је до сад био у комплетном мраку. Отворили смо могућност за коришћење простора до "Бродоремонта", изградили нова паркинг места иза силоса, који је до сад био дивљи и у прашини, озеленили травнате површине, а крајем године када буду били услови посадићемо нових 300 стабала високих лишћара и направити нов дрворед који ће допринести

новом изгледу шеталишта са пуно хлада у летњим данима. Такође, ускоро ће се спровести радови на проширењу мреже јавног осветљења, биће постављена нова композиција вагона код старе железнике станице и имплементирано прелепо дечије игралиште.

Које бисте инвестиције још поменули?

- Некада је био тренд да се једна улица ради у току једне године. Ми смо само прошле године имали отворених девет градилишта у нискоградњи. Свакако, поред поменутих радова неизоставно је споменута реконструкцију дворишта "Америчких зграда", које, признаћете, не личи на оно што је било. Решили смо највећи проблем, а то је одвођење атмосферских вода и направили прелепо дечије игралиште. Обновили смо после више од 135 година спортски салу Гимназије "Урош Предић" која је била пред урушавањем, реконструисали Улицу Бранка Радичевића, Бранка Антонића и Радничку, изградили кружни ток код "Плинаре", у току су радови на реконструкцији и изградње објекта Завода за јавно здравље, а Долово је, коначно, добило вртић за најмлађе.

Ове годину у плану је уређење једне од главних саобраћајница у Панчеву, Улица Димитрија Туцовића?

- У поступку је јавна набавка. Ово је капитални двогодишњи пројекат, који је од великог значаја за цео град, јужни Банат, пословну зону север и наравно становнике ове улице као и Горњег града. Ово је инвестиција која је требало да буде спроведена 2020. године, али због пандемије корида 19, обустављени су сви уговори са Управом за капитална улагања. Свакако, радијемо се комплетној реконструкцији улице укупне дужине око 1350 метара, са изградњом пешачких тротоара, и бициклстичке стазе у делу улице где је то могуће. Такође, пројектом је предвиђено да се уради и преостали део Улице Уроша Предића, ка Тамишу. Ово је инвестиција о којој ће се доста причати. Очекујемо доста од ње и једва чекамо да уђемо у радове, завршимо је и испунимо дато обећање грађанима.

Маја Витман

Шта још очекује Панчевце?

- Много радова по питању високоградње. Изградња нових вртића на Стрелишту, у насељу Младост и Банатском Новом Селу, изградња новог објекта Гимназије површине 1000m², изградња капела у Иванову и Долову. Кренули су радови на реконструкцији Улице Патријарха Чарнојевића. У току су радови у Улици Братства-јединства (првих 700m се за који дан завршава), Светозара Шемића са делом Светог Саве и Железничке где очекујемо да буду готови до краја августа, замену фасадне столарије у школама и пребацивање система грејања у вртићу "Петар Пан" са мазута на топловод или гас.

Колико, као градски менаџер слушате потребе грађана?

- Хвала на овом питању, јер је оно суштинско. Сви планови се заснивају на разговору са грађанима, слушањем и спровођењем. Свакако сви који су заинтересовани, обраћају се и могу се обратити путем писарнице, мејла или заказати резговор путем телефона. Ови разговори су од великог значаја, али

не само нама за рад, као лицима који обављају јавну функцију, већ и као помоћ у решавању њихових личних проблема. Све што је у складу са могућностима, законом и прописима гледамо да помогнемо или упутимо ка институцијама које су надлежне. Хвала свима на бесконачно пуно добрих предлога, на сугестијама које су утицале да заједно решимо и завршимо многе пројекте. Само заједно можемо да направимо искорак и урадимо најбоље.

Каква је Ваша сарадња са осталим званичницима Града Панчева?

- лично сам задовољна. Сматрам да професионалност треба бити на првом месту. Радујем се сваком реализованом послу, заједничким иницијативама, међусобној размени информација и подршци у реализацији. Сви који су на руководећим местима треба да имају само један циљ, а то је јавни интерес и решавање проблема грађана. Много радимо, али треба још више, јер има доста послса. И како наш председник каже - само се резултати виде, све друго није битно.

Зорана Шпековић

Стрип Олге Михаиловић

Са отварања изложбе

**ДОМ КУЛТУРЕ СТАРЧЕВО
ГАЛЕРИЈА БОЕМ**

Изложба под називом "Уметност стрипа" аутора Олге Михаиловић, академске сликарке из Београда, отворена је у четвртак, 22. јуна, и могла је да се погледа до 20. јула.

Олга Михаиловић је рођена 1994. године у Београду где је завршила Факултет ликовних уметности на одсеку графике. Мастер и докторске студије је завршила на истом факултету у класи професора Владимира Вељашевића. Излагала је групно и самостално више пута. Предмет интересовања ове младе уметнице је графика, тачније дигитална штампа којом се превасходно бави. Оно што до публике долази као плод стваралачког рада Олге Михаиловић јесу илустрације и стрип којим се и представила старчевачким љу-

битељима уметности. Изложене табле стрипа су део серијала од око 80 радова. Осим гостујуће уметнице, на отварању изложбе су говорили Дарко Јенић, директор Дома културе и Чедомир Кесић, члан уметничког савета галерије "Боем", а као специјални гост публици се обратио наш познати глумац Милан Цаци Михаиловић. Он је дошао у Старчево као подршка својој братаници Олги, и поделио са присутним сећање на гостовање у нашем месту са једном представом пре око 30 година. Сви су затим уживали у његовом рецитовању песме Лазе Костића "Међ' јавом и мед сном".

M. J.

Сачувајмо прошлост од заборава

□ Музей у нашем месту наставља да ради на формирању колекција старих докумената, књига, разгледница, кованог и папирног новца, црно-белих фотографија и других старих предмета из свакодневног живота како бисмо сачували од заборава како су наши преци живели у Старчеву у протеклим вековима. Музей, такође, стоји на располагању власницима старих докумената и фотографија који су вольни да позајмје исте ради скенирања, после чега би им све било уредно враћено. На тај начин музей ће употребљавати електронски депо и на тај савремени начин чувати драгоцене податке. Све то ствара

могућност организовања тематских изложби и издавања каталога јер наше место има богату прошлост. С друге стране, музей је ту да на најбољи начин презентује прошлост као сећање на људе који су некад овде живели, радили и градили Старчево за бОЉУ будућност својих потомака - нас. Дајмо свој допринос за будуће генерације.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА Прва литургија

Уз молитве Господу Богу и заштитници Старчева Огњеној Марији купљен је плац за градњу дома Господњег чији је покровитељ Огњена Марија. Није прошло много времена када је поручен пројекат храма и почето са сређивањем плаца. Свечано смо се окунули да освештамо земљиште за храм, након чега је почело копање темеља, а многи добровољни радници су радили на припреми око шаловања и бетонирања темеља храма. Затим је освештан темељ у коме је положена повеља о времену и осталим подацима када је почела градња наше светиње. Непосредно по освештању почели су зидарски радови који су прошле године завршени. У међувремену смо добили донације: крстове, звона који су освештани крајем децембра прошле године као и остale поклоне; алюминијумску столовију, шалоне, електричну инсталацију, полијелеје, иконе, богослужбене књиге, потребни инвентар за богослужење, електрификацију звона и доста добровољног рада и услуга. Ових дана се завршавају лимарски радови на покривању храма. Господу Богу и Огњеној Марији хвала што нам дају снагу и вољу да градимо светињу и што нам шаљу људе добре воље да дају своје материјалне прилоге да приближно можемо да пратимо темпо радова.

Дошло је време да ове године за храмовну славу по благослову Епископа Банатског Господина Никанора служимо прву Свету литургију у новом храму. Завршавају се грађевински радови, а уз помоћ свих нас требало би наставити са преосталим занатским радовима. Сви знамо ако дајемо да можемо очекивати и да добијемо. Одвојимо свој скроман прилог, много ће значити да се брже заврше преостали радови. Прилог можете уплатити на рачун бр. 325-9500600037013-76 са назнаком - за градњу храма Огњене Марије у Старчеву. Готовинске уплате у цркви св. Пантелејмона и у цркви Огњене Марије и код парохијских свештеника. Свим приложницима хвала и искра вам Господ Бог умножи свако добро у вашем дому и породици.

Пројојереј Зоран Малешанић

Радно време музеја у августу

□ Старчевачка музејска поставка "Старчевом кроз векове" и пратећа изложба старих разгледница "Кроз прозор XX века - разгледнице" током августа биће доступни посетиоцима у следећим терминима: **УТОРАК и ЧЕТВРТАК: 11-16** сати, **СРЕДА и ПЕТАК: 14-19** часова, **НЕДЕЉА: 12-17** сати. Уколико желите да посетите старчевачки музеј ван наведеног времена биће довољно да се најавите на бројеве телефона 013/631-144 (током радних дана) или 063/56-57-52 који је стално доступан.

□ Музей Старчева који представља ове просторе у време млађег каменог доба и у време Банатске војне границе отворен је пре три године. Честе посете музеју оправдавају идеју и напор да се овакав простор пружи на располагање посетиоцима.

Зонска смотра фолклора

Старчевачки Дом културе је био домаћин 61. Зонске смотре музичко-фолклорног стваралаштва одраслих - Панчево која је одржана 24. јуна. Овај фолклорни догађај изазивао је велико интересовање публике тако да је велика сала Дома културе била пуна. Међу такмичарима, које је оцењивао стручни жири, била су најбоља културно-уметничка друштва из Панчева, Мраморка,

Ковачице, Ковина, Џепаје и Баваништа. Публика је имала прилику да ужива у наступима мушких и женских певачких група, оркестара, гуслара и, наравно, фолклорних ансамбала. На велико задовољство публике, у ревијалном делу програма наступ је имао домаћи КУД "Неолит". Омадински ансамбл је извео "Игре из Пчиње" што је испраћено великим аплаузом.

Фолклоријаши

Дружење уз шољицу чаја

Пета по реду "Чајанка у музеју" одржана је у четвртак, 13. јула, у галерији старчевачког музеја. Занимљиви гости причали су на разне теме из сфере својих интересовања, хобија и професија и тако учинили и ову "Чајанку" посебном, а за публику интересантном.

Вече је отворила Драгана Маринковић, наставница физичког васпитања у нашој основној школи. Она је говорила о спорту из више углова, захвалујући свом богатом искуству у просвети, тренерском раду у одбојци и у рекреативном бављењу бициклизмом. Посебно је истакла значај бављења спортом за превенцију здравља, како деце, тако и одраслих. Тема је био и оријентиринг и спортски успеси наше школе.

Затим је ред дошао на стихове Дарка Јешића. Приступни су имали прилику да пре званичне промоције књиге на којој Јешић ради, збирке поезије "Зеница круга", чују неке од одабраних песама овог нашег суграђанина. Неколико заинтересованих је добило и његов потписани првенац - роман "Виа Долороса".

Учесници Чаянке

Затим је уследила занимљива прича о историјату и активностима старчевачких извиђача од Предрага Станковића, дугогодишњег старешине Извиђачког одреда "Надел". Он је испричао како је све почело још 1979. године када је у Старчеву основана чета, преко "златног доба" извиђаштва осамдесетих година, па до гашења тадашњег Одреда "Јован Веселинов Жарко". Станковић затим сведочи о новом почетку старчевачког извиђаштва 2003. године када је основан "Надел", с главном мисијом да се деци приближи природа кроз неформално образовање и тимски рад. Све то је праћено презентацијом на видео-биму која је илустровала бројне активности, залагања, успехе и постигнућа чланства одреда извиђача из Старчева.

Декупаж радионица

У завршници "Чаянке" реч је имала гостја из Омољице, Биљана Милутиновић, која је говорила о омољичкој бањи, познатој и многим Старчевцима. Ова предузимљива Омољчанка покренула је овог лета иницијативу за уређење некада познатог извора лековите сумпорне воде, а који је већ годинама запуштен. Биљана, са групом волонтера, ради на уређењу базена и извора, а у току је и оснивање удружења које ће се звати "Омољичко врело", а које се оснива са циљем да ова бања опет живи.

Пета "Чајанка у музеју" завршена је уз стихове Дарка Јешића, а програм је припремила и водила Милена Јовишић. Наредно дружење у старчевачком музеју уз шољицу чаја заказано је током "Дана дружења", када ће се публици представити још неки наши талентовани суграђани.

П. А.

СТАРЕ СЛИКЕ СТАРЧЕВА

У 18. и 19. веку територију Банатске Војне крајине насељавају људи из различитих европских крајева. Међу

њима је било и земљорадника, али и занатлија, који су своје умеше временом научили и староседеоце Баната. Досељ-

еници, који су били вешти у занатима уживали су додатне погодности. Они су десет година били ослобођени плаћања пореза. Занатлије су најпре насељавали градове, али су се касније упутили и ка сеоским срединама. Шегрти су морали да прођу године обуке, у земљи или иностранству, пре него што су добили мајсторски сертификат. Са папиром који документује њихову обуку за шегртовање, цех би их прихватио. По положеном завршном испиту, добили су мајсторски сертификат, што им је омогућило да послују као самостални занатлије.

На фотографији из породичног албума нашег суграђанина Томислава Калића видимо полазнике курса кројачког заната који је водила његова бака Марица Калић. Вредне руке ових Старчевки сашиле су многе одевне предмете.

П. Андрејић

<https://www.facebook.com/groups/188155341943101/>

RAFAELO
ZA VAS RADI 0-24h

HVALA VAM ŠTO STE NAŠE MUŠTERIJE

КУПУЈЕМ ЗЕМЉУ
У СТАРЧЕВАЧКОМ АТАРУ
ПЛАЋАМ ДОБРО!

Телефон > 063/341-780

ПОСТАНИ НОВИНАР/САРАДНИК “Старчевачких новина“!

Уколико поседујеш таленат да на креативан начин сагледаваш свет око себе и умеши да се новинарски изразиш - ти нам требаш!

Јави се редакцији > snovine94@hotmail.com

***РОБА ЂИРОКЕ ПОТРОШЊЕ**

***ХЛАДНО ОСВЕЖЕЊЕ**

RADNO VРЕМЕ 24h

Лице с насловнице: Катарина Денингер, хуманитарка

Жена отвореног срца и широке душе

*Катарини Денингер
уручена награда Европске уније за херојска дела*

Крајем месеца маја проширила се лепа вест да су чак две награде на конкурсу "Они су хероји" стигле у овај крај. И обе су заслужиле жене: једна је Сузана Божанић из Ковина, која се пре 17 година сукрела са карциномом дојке и од тад утиче на подизање свести жена о важности превенције, а друга Старчевка Катарина Денингер, велики хуманитарац и оснивач Удружења "Мајке са троје деце".

Катарина је рођена 1983. године и сама је мајка троје деце, Александре (15), Милоша (13) и Јована (8). У Панчеву и околини многи је знају по хуманитарним акцијама које је сама покренула или у којима је учествовала увек дајући 101% себе. Тешко да постоји велика породица у Панчеву која мучи неку муку, а да Катарина није чула за њу и похрлила да прискочи у помоћ. Она активно помаже и мајкама жртвама насиља и многе је од њих спасла и помогла им да остану уз своју децу и да не изгубе кров над главом. Баш они којима је највише помогала су је и номиновали за хероину.

У четвртак, 8. јуна, у "Битеф арт кафесу" у Београду, победницима конкурса, којих има укупно десет, уручене су награде. Као и већина хуманитараца Катарина Денингер није желела да прича о себи и својим делима. Пристала је једино да каже нешто више о активностима самог удружења и о томе колико јој ова награда значи.

- Нисам ни сањала да ћу од 172 кандидата ући ни у ужи избор од 20 хероја, а још мање да ћу бити победник. Нисам могла да верујем када је телефон почeo да звони и кад су пријатељи кренули да ми јављају да сам званично међу десет одобраних. Награда ми значи много, јер промовише

доброчинство и хуманост што и јесте план Фондације и ЕУ - рекла је Катарина.

Она је подсетила да је Удружење "Мајке са троје деце" настало 2016. године.

- Прво смо основали Фејсбук групу како бисмо се борили за велике породице, а након тога настало је и удружење. За нас се најпре чуло због петиције којом смо захтевали накнаде за треће и четврто дете, јер у то време није постојала никаква врста помоћи у тим случајевима. Скупили смо 100.000 потписа и након тога усвојен је Закон о популационој политици, где је напокон заживела нека врста помоћи за породице са троје и четврто деце - прича Катарина о почецима рада свог удружења.

Велике ствари наставиле су да се дешавају и када се чинило да је циљ достигнут.

- Дошла сам на идеју да бисмо преко удружења и Фејсбук странице могли да организујемо и акције размене гардеробе, опреме за бебе која је прилично скупа, обуће и свега онога што нам је вишак, а некоме може помоћи. Договор је био да се разменjuје оно што је још увек употребљиво. Прича се проширила па смо почели да скупљамо и храну, кућну хемију и козметику за породице које су на рубу егзистенције.

Организовали смо потом и акције прикупљања новчаних средстава за комуналне таквим породицама. Облачили смо матуранте и обезбеђивали им фризуре, цеппаријац и шминку. Организовали смо доделе пакетића и позивали донаторе великих компанија да нам се придруже - присећа се Катарина свих великих дела која су она и њени саборци до сада реализовали заједничким снагама.

Како се удружење ширило, тако су и акције бивале све успешније.

- Разменjuвали смо уџбенике, што је прилично велико олакшање за буџет, поготово кад је у кући много деце, а наставни план и саме књиге

Снимање тв прилога за РТС

се сваке године мењају. Циљ нам је био да створимо једну велику породицу у којој сви међусобно брину једни о другима и помажу се. Кренуле су сарадње са другим организацијама и учешћа на разним манифестацијама. Несебичну подршку велике породице су добиле од чувеног столара Милета који је такође непосредно налазио донаторе за све њих, а често је и сам био донатор - истиче Катарина.

За крај, открива нешто и о даљим плановима удружења.

- Данас је иза нас велики посао, а испред нас још

всичи изазов. Наше друштво није савршено, те стога свако од нас мора уложити труд и рад да бисмо оставили нешто будућим поколенијама. Пре тога им морамо дати мотив да и они учине нешто добро за своју околину. Ако било који млади човек учини нешто лепо за некога и поклони некоме бар један осмех, сигурна сам да ће учинити то опет јер ће видети колико је то посебан осећај. Тако је, верујем, на почетку било и са сваким од нас који смо номиновани за награду Европске уније - истиче ова старчевачка хероина.

Д. К.

ГРАД ПАНЧЕВО
суфинансира пројекат
"Информисање у локалној заједници".

У оквиру овог пројекта реализовани су неки од текстова у овом броју "Старчевачких новина".

ЕКО: Рециклирај!

Биљана Живановић рециклира

□ ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ТРАЈЕ > Месна заједница Старчево наставила је сталну акцију прикупљања рециклажног материјала (пластични затварачи - чепови) у склопу заједничке акције "Чепом до осмеха". Осма тура чепова је предата, а прикупљање нове, девете, је у току. Акција се наставља и даље! У ајнфорту зграде Месне заједнице налазе се рециклажне кутије у које и ви можете одложити чепове и на тај начин, рециклирајући, учествовати у овој трајној акцији која за циљ има и хуманитарни карактер. Ускоро нас очекује и једна новина - у дворишту ЈКП-а "Старчевац" биће постављен контејнер за прикупљање ПЕТ амбалаже (пластичне бонце). Више о томе у наредном броју нашег листа.

□ Старчевци знају нашег малог Леа за чије је лечење зимус већ сакупљан новац. Лео, унук нашег суграђанина Андреје, има тежак облик Teacher Collins синдрома којем, на жалост, нема лека нема. Лео има и неизлечив Vulto - van Silfout de Vries синдром, проблеме са бубрезима, говором, видом, срцем, поремећајем пажње, аномалијам мозга... Толико је тога, а могућности и финансија све мање. Лео повремено одлази у Турску по терапије матичним ћелијама како би се бар мало успорио раст болести. За све то потребно је много новца. Пријатељи његове мајке Сашке покушавају да сакупе новац како би Леу олакшали детињство и обезбедили бољу будћност. Кутије за прикупљање новца стајаће на концерту "Дивљих јагода", који ће бити одржан 31. јула на Тргу неолита, као и на још неким дешавањима у склопу овогодишњих "Дана дружења". Па, помозите.

ОКО Старчева > Невреме, парк

Лудаје, лудајнице

Банат је био познат џо узгоју лудаја, па тако и Старчево.

Старчевци су познавали две врсте лудаја и оне су се најчешће узгајале. Оне сиво-беле обично су се садиле на крајевима њиве где се садио и босијан и најчешће су се користиле за јело, док су се оне друге жутије наранџасте најчешће садиле на њивама где се садио кукуруз, а највише су се користиле за прерхану свиња и осипалих домаћих животиња. Као и сваки усев који је дозрео шоком јесени тако су се и лудаје дотримле кући, па док још није било мраза, слободно су се посладале незде џо дворишту како би још мало одсипале и биле укусније како за јело тако и оне за животиње. Ако су мало дуже стајале, а претио је мраз, спремале су се под неку шуту и важно је било само да џо њима директно не пада мраз.

Оне жутије, обично смо рекли, "свињске лудаје", давале су се свињама или онако пресне или су се скувале у кошлу па се онда замесило мало шрица, па су свиње боље јеле, а добро су се гојиле. Ми деца, радо смо се бавили око тих лудаја јер смо чекали да скупимо коштице, па их у крај штогрећа или у перни осушимо или мало иситечмо и ево ужићка за ћрицкање. Поред штох ибрали смо се с тим лудајама тако што смо их дубили изрезивали очи, нос и назубљена устна, па би унутра пред вече упалили свећу и такве као стварица стављали на зидове до улица и на тај начин плашили пролазнике. Ово није било везано као данас за тако звану "ноћ вештица", јер ми деца за то помордатство нисмо нити знали. Дубљење ових лудаја није било штетно, јер већ сутрадан су их појеле свиње. Од коштице лудаја, ако их је било јако пуно, могло се добити и уље, што би се коштице мало иситекле, самлеле и онда би се искувавале с водом. Уље је једносировно исиливало на ћовишину. У Старчеву је била фамилија која се бавила производњом уља, тј. пекли су олај. Отауда је и њихово штампаме Олајија.

На сиво-беле лудаје се ипак више пазило, јер је то била људска храна, и лудаје су кроз зиму биле саславни дио јеловника многих старчевачких фамилија. Током касне јесени, а и шоком зиме, обично једном недељно на јеловнику је било нешто од лудаје. Најједносировније је било да се лудаја изреже на комаде и да се такви комади наћурају у фуруну или у перну и исеку, па би тако били укусна вечера. Мало боље јело било је кад се лудаја насекла на љошке и љошке посложиле у шећерицу, мало томасије и све се иситецло или у фуруну или у перни. Најфинија је била она корица што се уловила одозго. Ово јело је могло бити само и обично се спремало за ручак.

Нешто што је пролазило и као главно јело и као колач била је лудајница. Лудајница се ради и радила се од шећерића и шећерића, тако да се обога раситеће преко целог асфала, а шећерић посипане прозирно. Под једну спрани се посипе нарендане лудаје, посипе се шећером и циметом, мало се томасије распољеној масији, завије у ролну и посложи у шећерицу, пекло се у фуруни или перни.

Од окрајака шећера претпали су се вальуши који су се укували у парадајз-чорбу, па би парадајз-чорба и лудајница био добар ручак.

Но, дошли су нова времена. Ово може бити некоме подсетник на дештињство, некоме рецепти, а некоме идеја ако не зна шта би за ручак или вечеру. Свакако не заборавиће на пратицију, а лудаје су и здраве у сваком облику.

Ако их немате код куће, надам се да их наћујаци има, а и шећер не мораће развлачити, можеће и коре кутији.

Нека вам је на здравље...

Здрави и весели били, ваш
Винко Рукавина

АНКЕТА СН: Обилазница око Београда и мост Винча - Старчево? Време је за повезивање са Винчом

Завршијетком секићора А и Б обилазнице око Београда стекли су се услови да се са размишљања о премештавању Дунава код Винче крене и у реализацију ове амбициозне идеје. Сва је прилика да је, коначно, дошло време за то

Јанко Квочик, Бојана Ушак, Желька Недић, Богдан Суважац

Радослав Недић, Душан Угарковић, Душан Јовановић, Лука Алексић

Јанко Квочик:

- Изградња моста и аутопута који ће проћи поред Старчева је добра ствар. С обзиром на то да сам грађевинац, знам да има проблема око изградње петље којом ће се возила искључивати у нашем атару, или се надам да ће се и то решити.

Бојана Ушак:

- То је баш лепа вест и надам се да ће се реализовати што скорије. Из Старчева ћемо моћи брже да стигнемо на било коју дестинацију. Поред тога, сматрам да ће се, бар делимично, растеретити и саобраћај који је све прометнији у нашем месту.

Желька Недић:

- Мислим да је то права ствар. Требало је да се то уради много раније, али и сада је пун погодак. На тај начин ћемо лакше излазити на аутопутеве избегавајући београдске шипчице који су ужасни. Мислим да ће се знатно смањити и саобраћај кроз Старчево.

Богдан Суважац:

- Цео свој радни век провео сам за воланом па ме ова вест изузетно радује. Сваки пут који се изгради је велика ствар и много ће значити сваком грађанину и држави. Не знам колико ће то смањити гужве кроз Старчево јер транзит углавном иде на Баваниште...

Радослав Недић:

- Свака нова инвестиција је свакако добра. Дунав ће добити и трећи мост, који је преко потребан, па ће нам овај део око Винче бити далеко ближи него до сада. На тај начин почеће и изградња привредних објеката и становиша па ће се побољшати и економија у нашем окружењу.

Душан Јовановић:

- То је веома добра инвестиција за наше место. На тај начин ћемо много брже стизати до јужних делова Србије и избечи Београд. Касније када се тај пут продужи до Румуније и та дестинација ће нам бити ближа. Растеретиће се и саобраћај који пролази кроз Старчево.

Лука Алексић:

- Мислим да је то добра иницијатива. Лакше ћемо моћи да стигнемо где год да се упутимо. Поред аутопута ће бити потребно отворити ресторане, пумпе и стајалишта па ће то побољшати економију нашег места и, наравно, смањиће се гужве на путевима у Старчеву и Панчеву.

П. Станковић

ХОЋЕТЕ “СТАРЧЕВАЧКЕ НОВИНЕ“ НА КУЋНУ АДРЕСУ?

Уколико желите да “Старчевачке новине“ добијате на кућну адресу, обратите се редакцији СН или у МЗ Старчево (тел. 631-144). Уплатом поштанских и трошкова слања од 50 динара по примерку обезбедићете редовно добијање “Старчевачких новина“ на вашу кућну адресу или на адресу онога коме желите да их пошаљете било где у свету!

Pančevacki put br. 2

Старчевачке бразде

Председављамо: Старчевачка лаванда

Лаванда

Лаванда, медитеранска биљка упечатљиве љубичасте боје и снажног мириза, последњих година је све популарнији "становник" у нашим баштама. Она је веома цењена у козметичкој индустрији. Њена стерична уља користе се за мирисно оплемењавање простора, а сматра се и изванредном медоносном биљком.

Њени цветови преображенци су нектаром - има принос од преко 500 килограма меда по хектару. Управо је ова карактеристика лаванде била "окидач" одлуке нашег саговорника Александра Јанковића да почне да се бави њеним узгојем.

Овај дугогодишњи пчелар из Старчева на почетку нашег разговора открива да су у производњу лаванде ушли као ентузијасти. Желели су да помогну пчелама, али од тога, нажалост, нема ништа.

- У време цветања лаванде она је препуна пчела, али сорте које ми садимо су *Angustifolia* и *Grosso*, која је хибридна лаванда, а мој закључак је да је чашица цвета превише дубока и пчела не може да продре доволно дубоко да би покупила нектар. Пчелијак се налази на засадима лаванде, али унос нектара нисам приметио - изјавио је Јанковић за "Добро јутро".

Засади лаванде им се налазе у Старчеву, на више мањих парцела. Тренутно су на површини нешто већој од једног хектара, јер су, како каже, неке старе засаде извадили, да би их ове године обновили. Ту се налази око 7.000 биљака, с тим што ће број ове године подићи на око 10.000.

- Узгојем лаванде почели смо да се бавимо пре десетак година, тако да су ту први засади сада извађени, а оставили смо млађе засаде. Највећи изазов у узгоју лаванде је свакако тржиште које је преплављено увозном робом. Увозна лаванда је квалитетом испод наше, али јој је такође и цена нижа - истакао је Јанковић.

Како каже овај 35-годишњак, лаванда није компликована за узгој, односно, није захтевна, јер је у Војводини квалитет за њу заиста добар. Начин на који је они производе јесте тај да су свуда развучени системи за наводњавање и прихрану, а биљке саде на фолији.

- Проблем у производњи ове медитеранске биљке је коров током првих година. Што се тиче температурних услова, лаванда без проблема подноси зиму и температуру преко -20, а то по лето јој даје лепшу боју и мирис. Нарочито јој је потребно заливање у годинама као што је била претходна, чије је пролеће било изузетно сушно, како би могла да налије цвет и оформи што већи жбун - истиче овај пчелар.

На који начин продаје лаванду, питали смо саговорника, и да ли је задовољан пласманом?

- Добро смо се распитали и истражили тржиште. Доста смо се осамосталили у време почетка короне, када смо путем Интернета на више места поставили огласе и тако дошли до садашњих сталних купаца. То су углавном људи из Србије и ре-

гиона, који од лаванде даље праве разне производе. Тренутно радимо искључиво са сувим цветом, јер производња уља није исплатива за домаће тржиште које је, као што сам рекао, пуно робе из иностранства, чија је цена релативно повољна - каже Александар Јанковић.

Колико је могућа употреба механизације у производњи лаванде? Наш саговорник истиче да је пре свега потребно нешто класично, са чиме ће моћи да се обради земља око лаванде, како је коров не би угушио. За бербу постоји машина коју вуче трактор, док се мање површине могу и ручно обрати. Међутим, то захтева доста радне снаге, а радну снагу је све теже наћи, па су ослонјени једни на друге.

(“Добро јутро“)

Пчеларство:

Јули месец је последњи месец пчеларске сезоне јер већ од августа почињу припреме пчела за зиму. Пчелиња друштва током јула прикупљају полен и нектар код нас највише од сунцокрета, или постоје и друге биљке које пчеле радо посећују као што је купина, детелина, соја, кокотац, лисичина, паламида и друге. Вишак меда се најчешће врча крајем јула, а након тога треба приступити третирању пчела против вароја.

Друштво пчелара из Старчева традиционално, за Огњену Марију, односно 30. јула, организује продајну изложбу пчелињих производа и опреме за пчеларство као и скуп јужнобанатских пчелара. Тако и ове 2023. године, одржаће се скуп са предавачем Јанопрем Дегијем из Панчева који је на листи предавача СОПС-а. Зато, позивам наше суграђане да посете 30. јула после 17 часова продајну изложбу на Тргу неолита, а предавање ће се одржати у малој сали Дома културе у 18 часова.

Горан Станковић

Друштво пчелара "Старчево"

Воћарство:

Дефинитивно смо сведоци промене климатских услова што захтева високу прилагодљивост и изналажење одговарајућих решења при радовима у воћњацима и виноградима. Најчешће се прибегава хемијским средствима у складу са тренутним проблемом, као најефикаснијим решењем. Важно је напоменути потребу придржавања упутстава за употребу и још више консултације са стручњацима Польопривредне саветодавне службе "Тамиша". Ово друго посебно наглашавамо, пошто поред стручних савета, питање одлагања употребљене амбалаже може бити регулисано на еколошки прикладан начин.

Божидар Димић

Друштво десилера, воћара и виноградара "Старчево"

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА
www.vetstanicamimic.co.rs

МИНИТ

ХВАЛА ВАМ
што користите наше услуге!

ЗА ПСЕ ЛУТАЛИЦЕ позови Зоохигијену: 352-148

БОЛЕСТ СЕ ШИРИ:

- контактот заражених са здравим свињама;
- исхраном свиња помијама у којима има контаминираних остатака хране;
- контаминираном храном, водом;
- инфицираним крепелима;
- одећом и обућом;
- контаминираним предметима и опремом;
- превозним средствима;
- стајјаком;
- лешевима угинулих и закланих животиња;
- глодарима;
- инсектима.

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ:

- не хранити свиње помијама;
- избегавати пашно дрижење свиња;
- спречити директан контакт са дивљим свињама;
- особе које су биле у контакту са дивљим свињама морају добро отпрати и дезинфекцијати одећу и обућу;
- обавезана пријава сваке болесне или угинуле домаће или дивље свиње надлежном ветеринару;
- поставити дезбаријере на улазу и излазу у објекат где се држи свиње

АФРИЧКА КУГА СВИЊА ЈЕ ВИРУСНА,
ВЕОМА ОПАСНА ЗАРАЗНА БОЛЕСТ
ДОМАЋИХ И ДИВЉИХ СВИЊА!

НЕМА ЛЕЧЕЊА

ВАКЦИНА НЕ ПОСТОЈИ

Национални центар за превенцију и контролу
афричке куге свиња;
Стручна група за афричку кугу свиња

КАКО ПРЕПОЗНАТИ АФРИЧКУ КУГУ СВИЊА:

- изненадно угинуће једне и више свиња;
- губитак апетита;
- потиштеност;
- повишене телесне температуре до 42°C;
- крварења по кожи (најчешће по ушима, њушци, репу, ногама, stomaku и бочним странама трупа);
- крвав пролив;
- побачаји;
- несигурност у ходу;
- отежано дисање;
- кашљање, повраћање.

ОБОЉЕВАЈУ СВИЊЕ СВИХ КАТЕГОРИЈА!
УГИНУ СВЕ ОБОЛЕЛЕ ЖИВОТИЊЕ!

ВИРУС АФРИЧКЕ КУГЕ СВИЊА НЕ ПРЕДСТАВЉА
ОПАСНОСТ ЗА ЉУДЕ И ДРУГЕ ВРСТЕ
ЖИВОТИЊА

У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ АКС СПРОВОДИ СЕ
УБИЈАЊЕ СВИХ СВИЊА НА ГАЗДИНСТВУ.

Афричка куга свиња узела је мања пре света у местима која се насллањају на тамишку обалу, и то у Јабуци, Глогону и Сефкерину, а било је случајева и у Старчеву и у самом Панчеву. Према речима епизоотиолога из панчевачког Ветеринарског специјалистичког института, Александра Живуља, ситуација је изузетно неповољна када је реч о поменутој болести домаћих животиња.

- Имамо велики број случајева на свакодневном нивоу, па смо принуђени и да радимо сутаназију свиња, то јест да уклањамо све које затекнемо на газдинству где је болест констатована. Због тога апелујемо на узгајиваче да ограниче крећање, пре свега на местима где се претпоставља да бораве дивље свиње, на ратарским површинама или на приобалним подручјима. Уколико човек шета на таквим теренима без дезинфекције, постоји могућност да пренесе болест, рецимо ако је заражена свиња уринирала на одређеном терену, а имали смо и ситуацију да лешеви домаћих или дивљих свиња буду на 20 центиметара од веома прометног пута, на месту које се зове коњско грбље. Ризични су берачи гљива и људи који шетају по природи. Зараза се може ширити и путем инсеката, комараца - каже Живуљ.

Он ипак истиче да се ова болест споро шири, а сама инкубација траје од четири до деветнаест дана.

- Углавном пратимо два инкубациони периода у тра-

јању одоко месец дана и уколико тада не буде дијагностикована, може се сматрати да је сумња на том газдинству престала. До тада пратимо сваку промену стања свиња, а од првих симптома до угинућа прође од три до пет дана. Морам да напоменем да је афричка куга апсолутно смртоносна за заражене свиње. Наша држава компензује трошкове угинућа сваке јединке. Накнада штете иде за све затечене свиње, чак и уколико нису биле обележене, иако је обавеза власника да то уради за све животиње старости до 35 дана. Цене се формирају на нивоу тржишног стања - каже стручњак.

Од почетка ширења заразе ветеринарска служба није саставила ни три дана без нових случајева.

- Тамо где нема много свиња ни вирус се не шири лако, јер уколико не нађе животињу на којој ће да егзистира, он не може дugo да опстане. На почетку и нисмо имали потпуни увид у то колико је свиња, па смо првобитно имали сазнање да их је у Јабуци било 100, а сада је испало преко 600. Тамо најдуже траје епидемија, али још увек има и понека преживела јединка, а по мени је боља опшија да се ради на уклањању него да се чека. Све у свему, оваква искуства досад нисмо имали и све се завршавало с мање од двадесет заражених, а сада је то дебело премашено. Проблем је и то што се само ми бавимо лешевима, па од силног послса не стижемо и по неколико дана да их уклонимо - напомиње епизоотиолог.

- Афричка куга је регистрована и у Старчеву па је стога забрањен промет свиња, односно куповина и продаја. Требало би да сви који имају свиње ставе дезбаријере, али и да се прскају муве и комарци. Тренутно радимо попис свиња, па ћemo видети шта ћemo даље - каже за "Старчевачке новине" Зорица Марчек из Ветеринарске станице "Минић".

Живуљ подсећа и да је урађен опсежан попис свиња у свим угроженим местима, као и да су ветеринарске станице обишли газдинства која држе свиње и обележавале необележене и проверавале њиво-хово здравствено стање.

- И даље молимо власнике свиња да се пријаве надлежној ветеринарској станици уколико имају необележене свиње, а нарочито уколико њихове свиње показују знаке поремећаја здравственог стања у форми одбијања узимања хране, црвенила по кожи, а нарочито на ушима, побачаја код супрасних крмача и угинућа. Напомињем да није дозвољено бацање угинулих свиња на местима која нису одређена за закопавање лешева. Нарочито је опасно бацати лешеве свиње које су оболеле од афричке куге, с обзиром на то да се ова опасна болест тако може проширити и на друге домаће и дивље свиње. Основни савет држаоцима свиња, било да су упитању мала газдинства с малим бројем грла, било да су то велике фарме, јесте подизање нивоа биосигурности. Мора се поставити дезинфекциона баријера на улазу у објекте и у делу домаћинства где се налазе свињици, што може да буде и таблица сунђера 50 пута 50 цен-

тиметра, а на њу треба полити раствор дезинфекцијенса. То су готови препарati или два одсто раствора масне соде. У ту баријеру се умочи обућа када се иде код свиња, као и по изласку из објекта - наглашава ветеринар.

Живуљ напомиње да треба користити обућу и одећу које се користе само за рад са свињама.

- Не треба доводити код свиња друге људе, који не припадају том домаћинству, нити одлазити у објекте за држање свиња других газдинстава. Поред тога, прасад и свиње треба куповати само од проверених производа и с потпуном ветеринарском документацијом, уз обавезно обележавање њивом маркицом, а у зараженим насељеним местима сада није дозвољена продаја свиња. Не треба хранити свиње помијама, а уколико се ипак користе, онда се морају термички обрадити на 80 степени у трајању од пет минута. Свиње не треба пуштати на слободну испашу, нити евентуално мешати с дивљим свињама. Поред тога, у исхрани свиња није пожељно користити свежу зелену масу с површином на отвореном, где је могуће да су боравиле дивље свиње - каже епизоотиолог.

J. Филиповић

Дани дружења 2023.

Старчево, 29.7. - 13.8.

29. јул - субота

Трг неолита, 18:30 сати:
“Плесом до здравља“
- Плесни клуб “БАЛЕРИНА“;

Музеј историје Старчева, 19:30 сати:
Додела признања
ЗАСЛУЖНИ СТАРЧЕВАЦ;

Трг неолита, 20 сати:
“Четири годишња доба“ - дечија балетска представа групе “Шарени сунцокрети“;

Трг неолита, велика бина, 21 сат:
КОНЦЕРТ забавне и евергрин музике -
НАДА ПОПАЗ.

30. јул - недеља

Хиподром, 9 сати:
Такмичење у гађању глинених голубова;

Месна заједница Старчево, 11:45 сати:
Слава Огњена Марија (резање колача);

Трг неолита, 17 сати:
БАЗАР пчелара, дестилера, удружења жена...

Општински стадион, 18 сати:
Ревијална фудбалска утакмица
“Борац“ - “Подунавац“ (Белегиш);

Мала сала Дома културе, 18 сати:
Предавање и дружење пчелара из региона;

Трг неолита, 19 сати:
МАЂИОНИЧАРСКО вече Игора Трифунова;

Трг неолита, 20 сати:
Кловн ПАЈА - дружење с кловном;

Трг неолита, велика бина, 21 сат:
ТАМБУРАШКИ оркестар “Неолит“ - мини концерт;

Трг неолита, велика бина, 22 сата:
СТРАНИ и **ДОМАЋИ** поп-рок хитови -
“Трио КРСТИЋ“.

31. јул - понедељак

Кафе Макс Бет, 19 сати:
Турнир НБА (видео игрице);

Трг неолита, велика бина:
15. ЕКС ЈУ РОК ФЕСТ
21 сат - “АЗРА трибјут бенд“ (Београд)

22 сата - **ДИВЉЕ ЈАГОДЕ**
(Бихаћ/Сарајево, БиХ)

1. август - уторак

Клуб инвалида рада, 18 сати:
Турнир у **ДОМИНАМА**;
Кафе Макс Бет, 19 сати:
Турнир **ПЕС** и **ФИФА** (видео игрице);
Трг неолита, 20 сати:
МАЖОРЕТКИЊЕ - Плесни студио “Лана“;
Музеј историје Старчева, 21-24 сата:
НЕОЛИТСКА ноћ - вечерња вођена тура кроз историју Старчева.

2. август - среда

Кафе Чаплин, 17 сати:
Ловачки котлић - такмичење у спремању ловачког гулаша;
Трг неолита, 20 сати:
“**МАЈСТОР МАРИО** снове остварио“ -
дечија представа позоришта “Јеленица“;
Музеј историје Старчева, 21 сат:
КЊИЖЕВНО вече Снежане Милојевић -
“Сумпоровита вода“ - књига прича.

3. август - четвртак

Општински стадион, 19 сати:
Турнир у малом фудбалу (квалификације);
Трг неолита, 19 сати:
БИЦИКЛИЈАДА - Такмичење у спорој вожњи бицикла;
Кафе Чаплин, 19 сати:
ТУРНИР у пикаду (м/ж конкуренција);
Музеј историје Старчева, 20 сати:
“**ЧАЈАНКА** у музеју“;
Трг неолита, 21 сат:
КОНЦЕРТ - музички хитови на класичан начин - “**New PAN KVARTET**“.

Инфо: МЗ Старчево: 631-144, 630-010

4. август - петак

Кафаница Терза, 16 сати:
ТУРНИР у шаху;
Општински стадион, 19 сати:
Турнир у малом фудбалу (финални мечеви);
Трг неолита, 19 сати:
Дечија креативна радионица "Бамбилинд"

5. август - субота

Терен у Школи, 15 сати:
ОДБОЈКА на песку (пионири);
Општински стадион, рагби терен, 17 сати:
Међународни РАГБИ сусрет ветерана;
Клуб инвалида рада, 18 сати:
Турнир у ЈАМБУ.
Парк у центру, 19 сати:
ИЗЛОЖБА кућних љубимаца.

6. август - недеља

Терен у Школи, 15 сати:
ОДБОЈКА на песку (сениори);
Општински стадион, 15 сати:
САЛЕТОВ меморијал - надметање у припремању гулаша;
Терен у Шумицама, 16 сати:
Турнир у ТЕНИСУ "Шумице гарос";
Општински стадион, 19 сати:
ТУРНИР у бацању камена с рамена - окршај снажних.
Трг неолита, 19 сати:
"ПРИУРУЧНИК за заљубљивање" - деција представа, ММВ Продукција;
Трг неолита, 20 сати:
КОНЦЕРТ фолклора КУД "НЕОЛИТ".

7. август - понедељак

Трг неолита, 19 сати:
РОЛЕРИЈАДА;

Трг неолита, 20:30 сати:
КОНЦЕРТ НАРОДНЕ МУЗИКЕ.

8. август - уторак

Кафе Чаплин, 19 сати:
ТУРНИР у стоном фудбалу;
Трг неолита, 19:30 сати:
Презентација борилачких вештина (кик-бокс);
Трг неолита, 20:30 сати:
МОНОДРАМА са тамбурашима
"БЕЋАРСКО ВЕЧЕ" Миленка Павлова.

ПРОГРАМ ОРГАНИЗУЈУ:

Месна заједница Старчево, Дом културе, Креативни културни клуб, спортски клубови и удружења грађана уз подршку волонтера.

О ИЗМЕНАМА ПРОГРАМА ГРАЂАНИ ЋЕ БИТИ
ОБАВЕШТЕНИ ПУТЕМ ПЛАКАТА И ФЕЈСБУКА

9. август - среда

Храм Св. Пантелејмона, 9 сати:
Славска литургија;
поподне и увече вашар у порти;
Трг неолита, 20 сати:
МАЂИОНИЧАРСАКО вече - "Свет магије и ђуске", ММВ Продукција;
Трг неолита, 21:30 сати:
Концерт домаће рок музике "Козмо рок бенд".

10. август - четвртак

Кафана Код Андре, 15 сати:
Андрин меморијал - рибља чорба;
Терен у Школи, 17 сати:
Турнир у кошарци (мини-баскет);
Трг неолита, 20:30 сати:
КОНЦЕРТ староградске и евергрин музике, "Трио Рапсодија";
Креативни културни клуб, 21 сат:
Ди-џеј вече (осамдесете и "Јужни ветар").

11. август - петак

Терен у Школи, 17 сати:
Турнир у кошарци (млађи пионири);
Клуб инвалида рада, 18 сати:
Турнир у РЕМИЈУ;
Двориште Школе, 19 сати:
ИЗВИЋАЧКИ вишебој (отварање).

12. август - субота

Двориште Школе, 10:30 сати:
ИЗВИЋАЧКИ вишебој (такмичење).

12. август - субота

Двориште Школе, 11 сати:
ИЗВИЋАЧКИ вишебој (затварање);
Терен у Школи, 17 сати:
Турнир у кошарци (пионири).

У СЛУЧАЈУ ЛОШЕГ ВРЕМЕНА ПРОГРАМИ ЋЕ БИТИ
ОДЛОЖЕНИ ЗА НЕКИ ДРУГИ ТЕРМИН

Божидар Петровић, авиолимар и бивши фудбалер

Свега има, још мало више дружења...

Још од далеке 2002. године кафана "Берам" (отворена сваког дана од девет до 23 сата), оаза мира смештена на месецу где се Панчево улива у Старчево, синоним је за добар провод и уживање. То је идеално место како за пословне саспанске, породичне ручкове или дружење с пријатељима и вољеном особом, тако и за незаборавне вечерње журке уз тамбураше.

Број гостiju се издана у дан увећава, што је најбоља оцена нивоа услуге, несвакидаши његову амбијенту, укусних залога и љубазног особља. Уредивној цврстој башти и појло уређеној унутрашњости, декорисаној брижљиво одабраним репиром мешавинама, уз стилске куће и божићну понуду шећера, уживање сва чула. У "Берму" поситиоје вај-фај мрежа и два плазма телевизора, а поситиоји и могућност да приступи хране и торубини, као и организовање прослава до сјећаја, посебно је за јела из коштића, а очекују се и нова кулинарска изненађења. Ова кафана ће у рубрици "Кафеница у Берму" бити домаћин и бројним занимљивим Старчевцима...

Ексклузивни гост препознатљиве рубрике текућег броја "Старчевачких новина" Божидар Петровић, од мајке Катице и оца Свете, рођен је 18. октобра 1961. године у панчевачкој болници.

Цео живот провео је у Старчеву, где је завршио и Основну школу "Вук Ст. Карадић", а потом и средњу школу за авиолимара у Панчеву. Недуго затим, 1979. године, запослио се у струци у фабрици авиона "Утва", у којој ради све до данас. Извесно време играо је фудбал за домаћи "Борац".

Ожењен са Јильјаном од 1988. године, а на животни пут извели су синове Владимира (34) и Александра (30), док од старијег сина имају унуке Матеју (15), Анастасију (13) и Милу (4).

Како је одрастао мали Божа?

- Детињство сам проводио релативно безбрижно у кући у Улици ЈНА, број 20, у којој и данас станујем. Мајка је била домаћица, а отац је радио у "Рафинерији" и некако је успевао да обезбеди пристојну егзистенцију. Потномагали смо се тамо што смо имали и ланац и по земље, па сам од маленог учествовао и у копању

кукуруза, а помагао сам и око свиња. Иако сам био јединац, нисам био размажен, али дете, као дете, био сам и мало живашан, иако никад нисам правио озбиљније нестанак. Ипак, са десетак година живота је данутут сам направио "штету", коју и сада јако добро памтим. Наиме, заједно са компанијом Бранком Каначким, с ким сам ишао и у школу, а који је касније радио у ПИК-у, кренули смо преко рита и упали у виноград код компаније преконута. Крали смо грожђе и фино се осладили, не размишљајући о томе да је ћеле био веома добар с власником. И тако је и било, компанија нас је видео и пријавио оцу. А када сам дошао кући, одмах је кренуло испитивање, али ја сам се "правио луд". Међутим, он ме је "давио" као змија жабу и више пута питао "Где сте били?!?", а ја одговарао све нешто около-наоколо. И када ме је питао да ли смо били код Васе у винограду, знао сам да ми се не пише добро. Поштено ме је пропустио кроз шаке и то су ми биле прве и последње батине, јер ми више никада нешто слично није пало на памет.

Дечије играрије...

- Када нисам помагао родитељима слободно време

проводио сам са децом из компилука. Најрадије смо се играли кликер, као и клиса. Ко не зна, то је она игра када се ископа рупа и на њу стави дрвени "патрљак", који играч потом дигне палицом, како би је ударио што јаче и даље, а после се мери колико је клис одлетео. Било је и купања по околним каналима, на "левку" или код "гвоздене ћуприје". У то време веома често је, након обилнијих киша, тај део рита био под водом, па смо по њој гацали по цео дан. Набадали смо по води све док не упаднемо на канал и онда бисмо се купали до миле воље. Тако сам и научио да пливам, а када сам стекао више искуства ишао сам на дунавску плажу "миље".

Школа...

- Учила ме је учитељица Јагода, која је била добра и не претерано строга. Математику некако баш и нисам готовио, али сам волео физичко и општетехничко и већ тада сам видео да ћу кренути у смеру неког заната. Дружио сам се с поменутим Бранком и Јовом Ставровим и, од другарица, са Јильјом Јовановић. У вишем разредима памтим највише наставника Перу Драгојерца, који је био чувен по шамарима, док је биологичар Немања Драгоши за казну вукао за зулufe. Био је и занимљив и наставник српског Гиље Петровић. Како сам тада, за разлику од данас, био прави буџа, он ми је стално на томе замерао и показивао руком да стешем стомак. А ја сам понављао тај покрет "сечења" стомака, тако што би мало продужио кретање руке, када бих се ударио и у нос, што је њега веома засмејавало. Све у свему, био сам просечен ученик, али добар по владању. У средњој "Борисовој" није било лоше, јер ми се веома допао авиолимарски занат.

Фудбал...

- Почеко сам да играм за "Борац" у тинејџерским данима, а тренер ми је био Раде Цига. Он је био веома строг, али правичан и веома смо га

ПАНЧЕВО ТО ЈЕ КАД СЕ ВРАТИШ, А У КАФАНУ "ЋЕРАМ" ТРЕБА ДА СВРАТИШ

- * СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ДОМАЋЕ КУХИЊЕ
- * ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСЛАВА
- * ТАМБУРАШИ
- * РЕЗЕРВАЦИЈЕ 062 478 394

кафана
ћерам
старчево

ценили. Иначе, неки од саиграча били су ми и Бобек и Југић. Играо сам на месту штопера, па сам ретко добијао прилику за гол, који нисам ни постигао до краја каријере. Зато сам, с друге стране, правио неке грешке у одбрани и скривао пенале. Све у свему нисам баш имао неку блиставу каријеру и сматрам да сам могао и много боље.

Младост...

- У то време је у Старчеву било веома живо. Као веома популарна важила је кафана "Опатаја", али тамо су махом ишли старији. На почетку сам одлазио у дискотеку Дома културе, у којој су организовани и многи концерти попут и тада атрактивних састава као што је "ЈУ група". Већином су ми друштво и тада чинили исти другари из школе - Каначки, Ставров, плус Јова Ђорђевић и Зоран Косовић. Били смо пристојно друштванске и никада нисмо правили никакве инциденти, нити учествовали у томе.

Посао...

- Запослио сам се одмах по завршетку средње школе, 1979. године у "Утви". Када сам дошао, као ментора добио сам мајстора Ференца Суњога, који ме је подучавао послу и од којег сам могао много да научим море разних ствари о авионима. Мој посао се вртео око спајања делова нитнама и разних закивања, јер смо све добијали у елемен-тима. То је веома занимљиво и радили смо по цртежима и шемама, а није ни нарочито тешко. Морали смо да будемо обазриви, јер грешке нису толерисане. Било нас је у екипи више и добро смо сарађивали. Најпре смо скла-пали авиона модела "утва 75", који је кренуо да се производи седамдесетих година прошлог века. На почетку, док нисам имао много искуства, радио сам око кабине што се сматра лакшим, а када сам довољно напредовао, прешао сам да радим и труп. Међутим, када је тај модел престао да се производи, прешао сам на "орла". И док је "утва 75" служила за обуку, "орло" је био борбени авион. Морам да нагласим да нисмо радили комплетан авион, већ, рецимо задњи део трупа, па су у Мостару обављ-

Божидар Петровић

ани финални радови. На сву срећу, није било никаквих проблема током целог радног века. У одређеном периоду, средином деведесетих година прошлог века "Утва" је била интегрисана са "Лолом", а била је ту и нека трећа фирма. Међутим, након свега и свачега и силних искушења, фирма је ипак опстала и у њој и дан-данас радим. Ускоро ћу, ако све буде у реду, и у пензију, јер већ имам довољно стажа, а чекам још три године да испу-ним и старосни лимит.

Породица...

- Жена Љиљана ми је из Панчева, са Каравуле, а упознали смо се преко компаније Јасмине Живановић. Забављали смо се седам-осам месеци, да бисмо се венчали 1988. године. Убрзо је на свет дошао Владимир, па неколико година касније и Александар и све је лепо функционисало. Иначе, супруга већ дugo ради у "Па-нонији" као хемијски техничар. И деца су добра, а старији син ради са мном као авиолимар, док је млађи завршио за ветеринарског техничара, након чега је дипломира на вишој, али још увек не успева да нађе посао. Наравно, унуци су посебна прича и то уживање се не да речима описати.

Старчево, данас...

- Задовољан сам како све то изгледа; много тога је

изграђено - од канализације, која је пун погодак, преко вртића, трга и стадиона, до капеле на гробљу...

*Тако говори овај
мирани, скроман и вредан
Старчевац, а суграђанима*

шпоруџује:

- Старчевци имају све, само им недостаје више дружења и да се мало ману тих телефона....

дружио се

Јордан Филиповић

DTL Podunavlje

Tu smo komšije!

www.dtl.rs

GLIGORIĆ STAR

PANČEVAČKI PUT 32 STARČEVO

tel. 013/631-129; mob. 060/633-70-71

- * SVE za grejanje
- * SVE za struju
- * SVE za vodu
- * SVE za fasade
- * SVE za gipsarske radove
- * blokovi, cigla, građevinski materijal
 - * cevi, profili
 - * šrafovska roba
 - * okovi
- * bicikle i prateća oprema
 - * akumulatori
 - * lakovi, farbe
- * žice i komponente za ograde
- * MIKS MAŠINA (miksovanje boja)
- * sijalice za automobile i kamione
 - * Brisači šoferšajbne
 - * Posuđe metalac

**SVE za vas
i vašu kuću!**

RR GLASS

Maršala Tita 61a STARČEVO	radmila.rrglass@gmail.com	013/632-486 063/89-10-368 063/70-81-288 066/95-61-521	

- * Производња и уградња ауто стакала свих врста.
- * Тракторска стакла
- * Стакла за грађевинске машине
- * Застављивање грађевинских објеката
- * Резање стакала на меру
- * Полице, витрине, столови

PRODAVNICA

N₂M

Vuka Karadžića 34 Starčevo

- rinfuzna roba
- prehrambeni proizvodi
- smrznuta roba
- voće i povrće
- i sve drugo za vaše domaćinstvo

U VAŠEM KRAJU I ZA VAS!

Свратите код Лукића

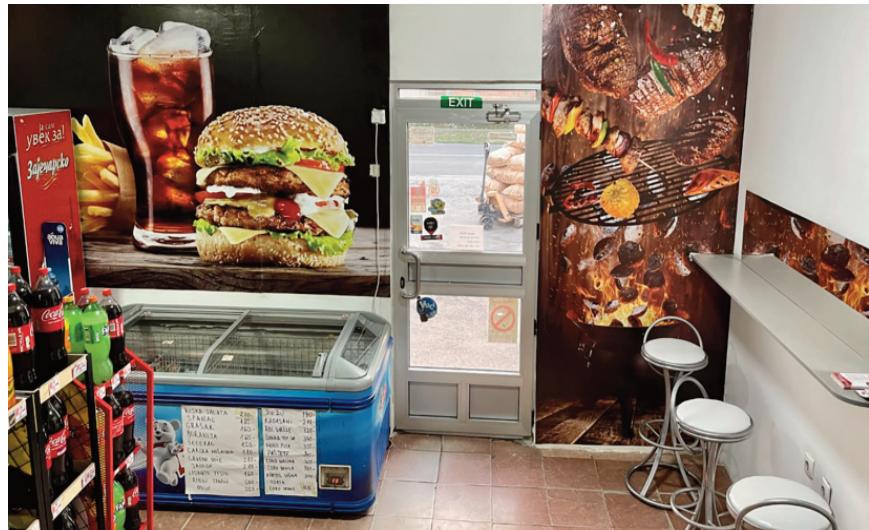
Све на једном месту у Ул. Иве Лоле Рибара 81а

...а од сада овде можете платити рачуне на новоотвореном шалтеру платног промета!

* ПРОДАВНИЦА мешовите робе

* ПРЖИОНИЦА кафе

* РОШТИЉ на ћумур ВРХУНСКОГ квалитета!

НОВО У ПОНУДИ!

Свеже печена прасетина, златиборски сухомеснати производи, кајмак и салате за понети!

ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОРУЦБИНЕ
064/125-72-30 и 013/633-545

* ПРАЊЕ ТЕПИХА савременим машинама

* САМОУСЛУЖНА аутоперионица

doo "VULOVIĆ"

Старчево, Лењинова 41

Тел/Факс: 013/631-032

ПОШТОВАНИ СТАРЧЕВЦИ,

код нас можете набавити по повољним ценама следећу робу:

- * ЦЕВИ квадратне, правоугаоне, округле и поцинковане
- * водоводни, санитарни, канализациони и електроматеријал
- * електроде, брусни и резни алат
- * цемент, креч и беомал
- * гитер блок, монте, циглу и бетонско гвожђе

Хвала вам што кућујеће код нас.

Ketering kod Andre 013

sve sa ROŠTILJA
KUVANA jela

- riblja čorba
- svadbarski kupus
- gulaš gov. i svinjski
- grašak sa čuvtama
- paprikaš
- pasulj
- pomfrit, salate...

dostava na kućnu adresu

DOSTAVA svakim danom
08-21
060/680 69 87

RADNO VРЕME RESTОRANA svakim danom
08-23
osim nedelje (neradni dan)

Старчевачким шором

УРЕЂУЈЕ
Марко
Ивошевић

Старчевачким шором са Аном Рајковић

У претходном броју Ана Рајковић, или како је углавном зову - Аница, испричала нам је своја сећања о животу у Старчеву до почетка 1960-их година. У овом броју дата је кратка историја школовања током шездесетих и прве половине седамдесетих година прошлог века, уз мањи осврт на предратни период. Наравно ту је и незаобилазни осврт на сам изглед и дешавања на старчевачком шору из угла наше саговорнице.

“Када сам 1962. кренула у забавиште, оно је тада било на месту данашње зграде информатичког кабинета, код нове школе. Ту је ишло мислим једино одељење забавишта и једно је било у доњој школи. Забавиште тада није било обавезно. Васпитачица ми је била Мила Ратковић, а теткица Ленка Рагровић. Родитељи су нас до забавишта водили само први дан, да видимо где треба да идемо и после смо ишли сами. Од моје куће у Улици Матије Гупца, па на путу до забавишта, сећам се највише блата. Так по некде је поред кућа било поплочано циглама, тако да их више није било него што јесте. Када дође јесен и зима широка улица се претвори у реку блата. Када прође трактор гусеничар из Задруге, знао је да прави дубоке бразде по путу, па во-зајући по улици направи вагаше да буду до кућа. Нарочито је то било изражено у улицама које воде на поље. Вагаше се онда испуне водом. Онда све то треба избечи, а другом је било скоро немогуће ићи. Када треба да пређеш улицу то је блато до колена. Морали смо да идемо у чизме, а носимо неке ципеле да се преобујемо, јер не можемо блатњави да уђемо у

забавиште. Једино је добро било када ти вагаши и баре мало замрну па се клизамо. У то време чак и када се ишло код компије на част, морали смо да идемо у чизме или неке опанке па да се преобујемо код њих. То је било по “три килограма” лепљивог блата на обући. То ми је можда и најмање леп део детињства, док ми је све остало драго сећање. У Старчеву тада ниједна улица није имала никакв уређен пут. Улица Иве Лоле Рибара је имала насут макадам, односно нешто као туцаник. То је касније била и прва улица која је добила уређен пут и то од гранитне коцке које су се уградиле мислим око 1965. године. Том је улицом пре изградње “коцке” пролазио аутобус до два пута дневно и тек по нека кола. Аутобус је тада био као онај из филма “Ко то тамо пева”. Имао је металне мердевине позади и напред хаубу тако у кљун. Био је неке боје беле кафе. Деца која су тада ишла у средњу школу морала су да станују у Панчеву, јер другачије се није могло ускладити пошто нема превоза. Тако је било све до тих неких каснијих 60-их, када се направила “коцка” па је аутобус мало чешће ишао.

У забавиште смо кретали сви у слично време па се успут некако спонтано окупљамо. У одељењу нас је било око дводесетак. Када дођемо до зграде забавишта ту је био мали ходник на улазу. Доле је била клупа, а горе даска са кукицама где смо качили капутиће. Испод клупице свако стави своје чизме. На самом улазу у учоницу је била мет-

Аница у забавишту, 1962/3 година

ална посуда као канистерче окачено на зид, које се напуни са водом и доле има славину. Испод њега се налазио ваштиши - односно постоље у које се стави лавор и сапун. Нешто као данашњи умиваоник, па смо ту прали руке. Свако је имао свој пешкирић. Морали смо да имамо монограм на пешкирићу тј. изvezene иницијале, да се зна чији је. То су нам маме извезле. Понедељком се то доносило а петком се однесе кући да се опере. Свако је носио лонче за ужину. Када се ужина дели, теткица дође са кантом и подели чај, млеко или белу кафу. Од јела смо углавном имали џем и хлеб или понекад маргарин, а једном недељно су обично биле крофне. Лонче смо враћали кући сваки дан, као и салвет углавном крпени, који је служио за јело, да се не мрви на сто. Рашири се док се једе и када завршимо испразнимо крпицу напоље. Када је зима онда само спакујемо и ставимо у лонче и негде кући или успут истресемо. У забавиште и школу се ишло увек без обзира на време. Једино када је био неки велики снег или кијамет онда ко је био

болешљивији или је имао неку потешкоћу није долазио. Кола углавном није било, па се све пешке ишло. Увек смо ишли преподне, тако да се никада нисмо ноћом враћали. У забавишту смо учили песмице, читали су нам приче, играли смо се, цртали, нешто смо правили, шетали напоље. У то време је на месту данашње школе била велика пољана на којој смо се играли са лоптом углавном и свакаквих других игара ту у дворишту.

Од првог до четвртог разреда основне школе сам ишла у учоницу где се данас налази Јавно комунално предузеће. Само што је тада улаз био из дворишта када се прође кроз анфорт капију зграде Општине. Ту су била два одељења тј. две учонице. Мом одељењу прво-један је учитељица била Мара Полак. Друго одељење, прво-два је држала учитељица Лела Мишковић. У “доњој школи” је било одељење прво-три и ту је учитељ био Срба Бранковић који је живео после у Панчеву. Његова жена Вера нам је касније предавала хемију. Имала сам несрћу да се у четвртом разреду разболим па сам шест

Овај пројекат реализује се уз помоћ Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама. Ставови изнети у подржаном пројекту нужно не изражавају ставове Секретаријата који је доделио средства.

месеци била одсутна из школе и морала сам четврти разред да положем пред комисијом. Комисију су тада чинили сва три учитеља и директор школе. Полагала сам сваки предмет и писмено и усмено. Тај разред сам положила са врло добним, иако сам до тада била одлична. Није се попуштало. Сећам се и да, пошто сам била леворука, а то се није баш прихватало, опомињали су ме и терали да увек пишем с десном. Онда сам знала да крипом пишем левом руком док не гледају, па се пребацисање у десну руку када је ту учитељица, да не добијем опомену. За нас је учитељ тада био као бог.

Од петог разреда сам ишла у учионицу где се данас налази музеј у згради на Тргу. Ту су биле две учионице и још две су биле где је данас "продужени боравак". Ту сам ишла у шести и седми разред, па сам се после у осмом опет вратила у учионицу где је музеј. У дворишту те зграде су биле три или четири велике липе и ту смо се некада на одморима малом и великим дружили у хладовини. Лети смо често ишли "у врбе" на путу ка риту испод данашње школе. Тамо смо имали физичко, а зими смо на часове физичког ишли у малу салу Дома културе. Ту смо имали козлић, разбој и струњаче и све је било тако уз зид распоређено. Односно, склањало се када се заврши час, да би се после викендом ту одржавале игранке. Физичко нам је предавао Мирољуб Бабић кога су звали Уча и он нам је био и разредни, па зато некад нисмо ни имали физичко него смо са њим разговарали. Његова жена Надица је такође држала физичко. Сећам се и других наставника. Вера Бранковић нам је предавала хемију. Нада Поповић физику, наставница Недељка - Нећа Навала је мој генерацији предавала домаћинство. Наставник Пера Драгојерац нам је у петом разреду предавао математику а од шестог до осмог је то чинио Милош Белушевић. Његова жена Ката Белушевић нам је предавала историју. Сви су они живели у Старчеву. Наставник Југовић из Омољице нам је предавао природу и друштво у

петом и шестом разреду, па после хемију. Његов брат је био чувени фудбалер клуба "Црвена звезда". Бологија је тада била тек од седмог разреда. Њу нам је предавао Немања Драгош, он је био из Панчева. Наставница Францијска нам је предавала музичко и живела је у Улици Матије Гупца али је после отишла из Старчева, а после је дошао неки други наставник. У петом разреду учили смо немачки језик али су га укинули. Затим нам је наставница Вишња Гаћеша предвала руски. Она је била из Панчева, а после ње нам је предавала наставница Драгица, која је добила стан од школе. Становала је у згради иза старе амбуланте, на почетку Улице маршала Тита. Ту је био неки државни стан. Наставник Мирче Велинов нам је предавао ликовно, он је био муж учитељице Јагоде и станововао је у "доњој школи". После је отишао у Београд да ради, а онда нам је за ликовно дошао Властимир Мадић у другом полигодишту осмог разреда. Он је живео код "доње школе" па се после преселио у Панчево. Јильана Вукановић нам је предвала географију, она је била из Панчева. Ишли смо често и преподне суботом у школу.

Када сам пошла у средњу школу почела сам суботом и недељом увече да идем на игранке које су се одржавале као што сам рекла у малој сали Дома културе. Ту је и даље опрема за физичко била по угловима. На игранкама су свирали Никола Пољак, Паја Рајковић, Фрања Влашић и Боба Томић, а касније Пера Пољак и Раде Стаменковић који је као дете почео да лупа у бубњеве и Миле Антонијевић. Ту нисам много ишла. Имала сам срећу да сам генерација којој се отворио први дискос клуб, што је било нешто модерније. Он се налазио у учионици где сам ишла у ниже разреде основне школе, па смо ми прешли ту да излазимо. У то време је ту и престала да буде учионица. Паја Рајковић и Никола Пољак су осликали зидове клуба. Клуб се звао "Хеј Џо" по Чимију Хендриксу. Иако је ту било лепо, био је јако краткога века јер су

га затворили пошто је наводно лоше утицао на омладину. Трајао је мислим од 1971. до средине 1972. углавном док сам ишла у средњу школу. Након тога смо се вратили да излазимо у Дом културе. Ту су игранке трајале за нас млађе девојке обично до једанаест сати увече а за Нову годину до поноћи, па кући. Није било да се до ујутру остаје, нису нам баш давали, то је било само за старије девојке.

Садашња школа је почела да се гради када сам завршила основну школу. Мислим да је генерација која је у школу пошла 1958. или 1959. прва која је ушла у нову школу али када су били осми разред. Школа се брзо изградила. Мислим да су радови трајали око две године јер се саградила пре него што сам ја завршила други разред медицинске средње школе, што је 1973. година, јер сам после прешла у биротехничку.

Старчево са почетка седамдесетих памтим и по сечи дудова. У Улици Матије Гупца су након тога са непарне стране садили липу а са парне стране брезе. Такво је било наређење. После је садио ко је шта хтео и дрвореди су се изугубили. Брезе су се сушиле, нису се нешто примале, а липе

постоје и данас. Бреза тек понеска.

Што се школовања још тиче сећам се и неких прича мого оца Томе Рајковића, који је рођен 1928. године, а сви су његови такође Старчевци. Када је он кренуо у школу, тада се ишло само у "доњу школу" и то до четвртог разреда. У школу се, причао ми је, ишло по цео дан. Оде се ујутру па се врати за ручак у подне, па се после опет враћа назад у школу. Учителју му је био тада Паја Драгојерац. У поставци музеја се налази слика где је мој отац на приредби и сва су деца костимирана. Мој отац је глумио неког старог чичу. Слика је из 1937. или '38. године када је тата био трећи разред. Не знам шта је могао да буде повод за ту приредбу али пошто је то било пре рата могло је да буде и неки кирвај. Ко је тада био успешан до четвртог разреда, могао је да настави школовање па да иде у пети и шести разред. Обично је мало деце настављало након четвртог, јер су се одмах бавили пољопривредом и другим пословима. После Другог светског рата, могло је да се заврши ванредно седми и осми разред, па је тако и он то после завршавао".

М. Ивошевић

ДЕЦА ИЗ КОМШИЛУКА

□ Роберт Ванчек је рођен 13. јуна 2011. године, од оца Данијела и мајке Иване. Живи са својим родитељима и старијом сестром Кларом, која је завршила прву годину панчевачке гимназије. Роберт је завршио пети разред основне школе са одличним успехом. Веома је свестран, па се тако бави разним активностима и има широк спектар интересовања. Од малена се интересује за енглески језик који је научио у раном детињству и говори га невероватно добро, па чак чита књиге које су штампане на овом језику. Поред тога воли и музiku. Иде у други разред истурног одељења Музичке школе "Јован Бандура", за трзачке инструменте. Роберт је члан Одреда извиђача из Старчева већ пет година и са њима је прошао скоро све активности у том периоду. Након учешћа у најмлађој категорији полетараца и пчелица у којима је освојио сва три леста од прошле године је у млађим извиђачима и управо савладава вештине прве и друге извиђачке звезде. Најдражи хоби му је, ипак, макетарство, па тако много времена проводи у својој малој радионици у којој прави разне макете, врло вешто и са великим симпатијамом. Жеља му је да једног дана постане архитекта и да са оцем заврши рестаурацију правог комбира - кампера.

П. Станковић

КУЛТИВатор

историја, култура и млади

Историја

Старчевци уз Милетића

Један од најистакнутијих политичких бораца за права српског народа у Аустроугарској био је Светозар Милетић. Његово име златним словима је урезано у историју Војводине, а олеван је и у чувеној песми панчевачког проте Василија Живковића под називом "Слава Србину".

Милетић се родио 22. фебруара 1826. у Мошорину, селу у срцу поносног и славног граничарског краја - Шајкашке области, где је пола столећа после њега светлост дана угледала знаменита књижевница Исидора Секулић. У породици мајке Теодосије и оца Симе, Светозар је био најстарији од седморе деце. Основно образовање је завршио у родном месту, а гимназију у Новом Саду. После успешно положене матуре уписао је Евангелистички лицеј у Братислави (тадашњем Пожуну) где се прикључио српској ћачкој дружини "Слобода" чији су припадници били надахнути свесловенском мишљу. На младог је Милетића снажан утицај оставио и панславизам Људовита Штура, водеће личности словачког народног препорода. У години револуционарних гибања у Европи 1848. он је започео студије у Будимпешти. Но, бурни догађаји тога времена нису забишли ни Мађарску.

Описан револуционарним идејама ширио је слободарски дух где год је крошио, а то се нарочито није допадало мађарским државним властима, па ни његовим универзитетским колегама. Због тога је био приморан да се из Пеште врати кући у Мошорин и то баш у време када су шајкашки Срби упућивани на фронт у Италију. Својом агитацијом успео је да одврати већину њих, разумно им и аргументовано говорећи да треба да бране своја огњишта и домове, а не да ратују за владарске хирове далеко од куће.

Студије је наставио у Бечу где их је успешно окончао 1854. године стекавши звање доктора права. У наредном раздобљу бавио се адвокатуrom у Новом Саду. Паралелно с тим био је политички ангажован заговарајући радикална српска стајалишта и горђиво се заузимајући за остварење Српске Војводине. Покренуо је и предводио Уједињену омладину српску као и Српску народну слободоумну странку. Установио је и уређивао лист "Застава". Дана 20. марта 1861. постао је најмлађи грандочелник Новог Сада у његовој дотадашњој историји. На тој дужности прогласио је српски језик као један од званичних, но, упркос апсолут-

ној подршци међу члановима Магистрата угарска власт разрешава га с функције првог човека града. На челу Новог Сада поново се нашао 1867. и то на само годину дана. Следи његово хапшење и затварање, а након првог тамновања придобио је симпатије широких народних маса. На тај начин постао је трн у оку аустроугарским властодршцима који су га 1876. осудили на шестогодишњу робију. Све је то на његово физичко и психичко здравље оставило далекосежне последице и резултирало повлачењем из јавног и политичког живота. Своје последње године Милетић је провео у Вршу код сина Славка. Тамо је и преминуо 1901. године, а сахрањен је на Успенском гробљу у Новом Саду. У самом центру војвођанске престонице 1939. уз пригодну свечаност и присуство десетина хиљада грађана откривен је споменик Светозару Милетићу, који је начинио југословенски кипар Иван Мештровић. Као прилог уз текст објављујемо фотографију у поседу Музеја Војводине на којој се налази ово монументално дело и препознатљиви новосадски симбол.

А како су Старчевци давне 1911. о десетој годишњици Милетићеве смрти исказали пошту и оданост његовом лицу и делу написан је кратак извештај објављен у "Застави". "У недељу 27. фебруара о. г. одржан је у нашој

уређује: Далибор Мергел

цркви параклос борцу и мученику дру Светозару Милетићу, на коме су служилијеромонах Вићентије Вукосављевић, администратор парохије, и ј. Емилијан Станковић. За споменик смо скupili K 24.80, а приложили су: Миша Петровић, председник, 10 круна; Живан Азуц потпредседник, Алекса Ђуришић тутор, Милан Драгојерац председник земљорадничке задруге и Рада Ђуришић, по 2 круне; Марко Вујић перовођа, Милан Азуц, Жива Ложајић, Милорад Вујић трговац и Жива Грубетић по 1 круну; Пера Аћа 60 пот.; Липа Николић, Јова Милићев и Васа Лазаров (црквењак) по 40 потура."

Упознајмо се...

Како се зовеш?

- Миона Видић.

Како те зову?

- Микси.

Кад си рођена?

- 24. август 2008.

Како би себе описала једном рецију?

- Дружељубива.

Прошла је матура. Да ли ти је растанак тешко пао?

- Да, најтеже од свега.

Које наставнице ћеш памтити?

- Разредну Наташу Милићев, Александру Стојковски и Драгану Лазаревић.

Коју средњу школу си

уписала?

- Гимназију, природноматематички смер и Средњу музичку школу, смер музички извођач.

Омиљена песма?

- "Кад би био рањен" од Цеце.

Најдражи стих?

- "Без душе си леп..."

Шта ти је важно у музичи?

- Да не излази из ритма.

Шта те опушта?

- Свирање флауте.

Омиљена књига?

- "Хајди".

Омиљена глумица?

- Матреји Рамакришнан.

Омиљени спорт?

- Карате.

За кога навијаш?

- За "Црвену звезду"!

Где излазиш?

- Углавном у Панчеву.

Шта си као мала желела да будеш кад одрастеш?

- Фризерка.

Шта је за тебе љубав?

- Када волиш само једну особу, а не више њих у исто време.

Чега се плашиш?

- Игле.

Шта ти смета код других?

- Дволичност

и брзоплетост.

Најбољи друг?

- Чеву.

Најбоље другарице?

- Нађа, Лена, мала Јана, Емилија, Елена и Лара.

Шта би поручила младима у Старчеву?

- Будућим осмацима бих рекла да не треба да се плаше пријемног испита јер уопште није тако страшно као што се прича.

ПУТОПИСНА РЕПОРТАЖА

ХЕРЦЕГОВИНА, И НОВА И СТАРА

И ове године, уз подршку синдиката, колектив старчевачке школе је на крају школске године организовао једно лепо туристичко путовање. Ове године је за то изабран један од најлепших градова бивше Југославије, Требиње. Уз њега, посетили смо и још нека лепа места у том крају.

Путовање је започело у Старчеву у касним вечерњим часовима последње јунске среде. Границу смо прешли у Зворнику, а већ у раним јутарњим сатима пролазили смо Башчаршијом која се тог четвртка полако будила. Путовање смо наставили дуж тока прелепе Неретве која нас је опчинила својом лепотом, а и подсетила на невесроватне борбе вођене на њеним обалама током Другог светског рата. У Мостар смо стигли око 10 часова и у пратњи водича обишли најинтересантније делове града укључујући и најдасве познати Стари мост на коме је, као и увек, било неколико скакача. На самом мосту постоји клуб скакача у воду и то је саставни део туристичке понуде града на Неретви. Када се од стране радозналих туриста прикупили довољно новца први скакач који је на реду скоче у воду. За време нашег боравка додгио се и један од тих скокова. Путовање ка Требињу је настављено у поподневним сатима, а уз пут смо посетили и манастир Тврдош у коме је, између осталих, подвизивао свети Василије Острошки, који је и рођен недалеко. Требиње је један од најсунчанијих градова Балкана и у њему влада медитеранска клима. Кроз њега вијуга река Требињица која му вековима дарује живот. Требиње је удаљено тридесетак километара од Дубровника и неки километар више од Херцег Новог тако да сваки туриста који борави овде, мора скокнути до мора. Тако смо и ми, сутрадан, након доручка, отишли пут овог великог града који је неколико векова одолевао величим европским силама и успевао да одржи своју независност. Иако се овај град налази на тромеђи

У Мостару

три државе сличног говорног подручја, у њему се хрватски, српски или црногорски језик ретко може чути. Након обиласка Дубровника од стране локалног туристичког водича већи део дана смо провели на градској плажи Бање. По повратку у Требиње, након краћег одмора упутили смо се у етно ресторан "Стара Херцеговина" како би пробали чувену *јањећину испод сача*. Вечера уз живу музiku је трајала до поноћи.

Последњег дана напис херцеговачке авантуре изненадила нас је киша која је овде права реткост у летњем данима. У току преподнега смо на оближњој градској пијаци купили домаће производе, посетили Музеј Херцеговине и херцеговачку Грачаницу и кренули ка Вишеграду. Успут смо се на кратко задржали на чувеном Тјентишту, да бисмо у поподневним сатима стигли у још један град, познат по мосту који се у њему налази - Вишеград. Мост је стекао светску славу након што је написао "нобеловац", Иво Андрић о њему написао роман. У Вишеграду смо посетили Камени град посвећен овом великану и након пар сати кренули ка Србији, богатији за једно велико искуство.

Уређење просторија ДоброВољног ватрогасног друштва

□ Током житне кампање од 8. до 15. јула текуће године чланови ДоброВољног ватрогасног друштва "Старчево" дежурају ради безбедности у својим просторијама. Током претходних година ово друштво се подмладило доласком петнаестак млађих чланова. Управо они, уз савете и помоћ старијих, решили су да то време искористе и реновирају просторије у којима бораве. Тако су прво извршили поправку крова тако што су препаковали старе црепове и дотрајале летве. Након тога су реновирали купатило, кухињу, магацин, ходник и канцеларије за радна тела. Поред тога уредили су гаражу и префарбали гаражна врата што се може и уочити. Ово удружење је најстарије у нашем месту и постоји још од 1891. године. Учесници овог волонтерског рада су Стефан Павлов, Урош Јововић, Бојан Стојковић, Немања Терзић, Филип Терзић, Весна Павлов, Милан Илић, Јован Илић, Данило Јововић, Дејан Терзић и Радомир Аритоновић, који је и тренутни председник ДВД-а.

П.С.

Вредни ватрогасци

Предраг Станковић

STR "LUKA"
Lenjinova 37A Borisa Kidriča 61

Prodavnice mešovite robe

PEĆANIN PARKET
Porodična tradicija

Želite da vaš dom zasija u pravom svetlu, parket je pravi način za to.

Bavimo se postavkom novog, kao i rekonstrukcijom starog parketa, kao i postavkom LAMINATA i TARKETA

- Postavka
- Hoblovanje
- Poliranje
- Lakiranje

Način slaganja

- Lastin rep
- Riblja kost
- Mozaik
- Kocka

Da bi vaš parket dugo bio lep, a vaša investicija isplativa, pozovite nas!

061-54-54-007 Goran

**DISKONT PIĆA
"GAJVA"**

Veliki izbor pića po povoljnim cenama
veleprodaja pića
Hladni napici
Info telefon: 060/56-55-579

radno vreme:
radnim danima i subotom od 09h do 17h

Ive Lole Ribara br. 10 Starčevo

**ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
“Водовод и канализација” Панчево**

**Корисћимо
воду
рационално!**

ПИЛАРА КОРПА ШОП

Ул. Бориса Кидрича бр. 2

- * Ринфузна роба
- * Био-йројрат
- * Свеже и стрзнућо боће и юобрће

НАШИ јуни рафоби
за ВАШЕ јуне кесе!

ПЕЧЕЊАРА

Код Луке

РАДНО ВРЕМЕ:
радним данима: 7:30-19;
суботом: 7:30-17; недељом: 7:30-13.

ПОРУЦБИНЕ: 063/709-7846

* суво месо * домаћа сланина * чварци *
* домаћа масти * печеница
* и јошмного домаћих производа!

**ПРАСЕЋЕ и ЈАГЊЕЋЕ УВЕК
СВЕЖЕ ПЕЧЕЊЕ**

Бориса Кидрича 12, Старчево

ВУКОВАЦ

Сторана ученика ОШ "Вук Ст. Караджич"

Радови ученика

И ја гласам за љубав

Љубав је она велика, снажна и веома битна сила, која спаја и усређује људе на целој планети. Она је чаробна и фасцинантна снага која покреће цео свет и диже га на ноге.

Упркос мржњи, које има изузетно много, љубав је ту да промени и превлада сваком другом осећању. Сматрам да љубав пружа тоштину, сигурност, наду, храброст и подстиче нас да се осећамо вољено, важно и цењено. Тај језик који свако разуме, без обзира на веру, националност, порекло или боју коже, та тоштина у грудима коју смо сви барем једном осетили, то је оно што ће заувек остати непобедиво - љубав. Да нема љубави, цео свет би био празан и хладан без оних магичних, дивних боја које чине да наши животи опстану.

И ја гласам за љубав баш због свих претходних ствари које сам навела. Љубав је нешто што је неизбежно и што је не-могуће контролисати. Моје мишњење је да свако треба да гласа за љубав због свих добрих ствари које нам она пружа.

Вања Јовановић 8/2

Моја прва љубав

Вероватно ће сви помислiti да ћу у овом саставу описати своју прву симпатију, али ја милим да је то ипак нешто што бих оставила за себе. Моја стварна прва љубав је - балет.

Кренула сам да се бавим балетом када сам имала три године. Сви ме редовно питају како ми није досадило. Сваки пут има дам исти одговор: "Балет не може да досади". Почела сам од мале балетске сале и тада значајних представа, а сада постижем велике успехе на такмичењима. Балет, наравно, има пуно лоших страна као што су повреде које могу да буду врло страшне. Једног дана сам повредила колено и то је била моја прва страшна повреда. Велике шансе су биле да заувек престанем са балетом, али сам се изборила и наставила где сам стала. Ускоро је крај школске године и требало би да упишем четврти разред, али десила се превара која ме враћа у трећи разред. Изговор наставника био је како нисмо спремне јер после четвртог разреда наступа средња школа, али права истина је да ако наставимо, неће постојати трећи разред и самим тим неко добија отказ. Велика туга је у нама што се нисмо избориле до краја, али барем ћемо у томе бити заједно и нећемо осустати. Сви су ми говорили како је балет сувише лак за мене, али тек ове године доказала сам да је балет врло захтеван.

Сложила бих се да је балет игра за живот. Желим да се захвалим мами и осталима што су ме ових десет година бодрили и нису ми дали да станем.

Лара Драгуша 5/1

Моја породица

Моја породица је за мене нешто непроцењиво. Верујем да сви воле своју породицу на свој начин. Волим их зато што ми они чине сваки дан лепшим.

За мене породица нису само људи са којима сам у сродству, већ особе на које могу да се ослоним када ми је најтеже. Моју породицу чине моји родитељи, сестре, брат, баба и деда. Док сам са њима осећам се безбедно и срећно. Најчешће време проводимо викендом увече. Зато што тада нико нема обавеза. Обично бисмо сестра и ја пекле палачинке док би нас млађи брат и сестра омстали у најда да будемо брже. Смесу правимо у вели-

кој количини, зато што никад немамо довољно за све. Увек се мало посвађамо око тога ко ће их мазати. Најлепши део вечери је када сви играмо карте. Обично играмо у тимовима јер нас има много. Мој деда је брижан човек, зовемо га деда Љубан. Иако не воли када није по његовом и даље га волимо. Баба је скроз другачија. Она је увек смирена и насмејана. Највише воли да кува и спрема колаче и торте. Њени рецепти су посебни зато што је већину рецепата написала њена мама која је имала дар за кување. Моји родитељи су скроз различити. Мој тата у слободно време игра игрице или гледа телевизор. Мама већину времена проводи у кухињи, иако не воли баш пуно да кува. Моје три сестре и брат увек воле да ме засмејавају или плаше. Иако увек очекујем нешто тако од њих.

Породица је вреднија од било каквог блага. Свако од њих има посебну повезаност са мном. Волела бих да могу да још дуго година да проводим време са њима. Знам да то време не би било протраћено.

Марија Барбара 6/1

Невоља оснажи человека

Живот нам доноси разне успоне и падове. Свако има своје проблеме, веће или мање. Ти проблеми и невоље које неочекивано дођу, обично човека учине јачим, храбријим и спремим за нешто много горе.

Гледам људе око себе и када мало боље погледам схватим да живот приређује разне догодовштине које неко подноси добро, а неко баш и не. Али ипак, свако из неког свог проблема изађе јачи, храбрији, једноставно опрезнији за живот. "Невоља оснажи человека" бар тако кажу. Колико год остало неко ружно сећање које би најрадије заборавили ипак човека охрабрује то што је из свега изашао као победник. Понекад и срећном човеку може да се деси нешто што учини то да у једном тренутку има све, а у другом нема ништа. Све се то деси неочекивано, изненада и ни мало пријатно чути, а тек доживети. Пролази време, човек добија вољу и жељу за нови почетак, из свега излази храбрији, јачи спреман да настави даље, да воли, да се смеје и да ужива у неким новим лепим тренуцима.

Живот је коло среће које се непрестано окреће. Како доноси радост, тако доноси и тугу. И свакоме ће доћи тренутак да ужива у срећи, али исто тако и да буде довољно јак и превазиђе тугу коју му је коло среће донело, јер ипак оно бира када ће се окренути.

Уна Младеновић 7/3

Моја прва бајка

Био једном један чаробни једнорог и имао је три брата. Живео је у скривеној пећини иза далске шуме. Пет година је провео тражећи излаз из пећине да избави себе и своју браћу. Њих тројица су пошли у свет. Сви су саградили своје куће. Када је чувар те шумске пећине сазнао да их нема он је побеснео тражио их је и нашао. Један једнорог је имао моћи. Чувар их је заробио или храбри једнорог је избавио и себе и браћу са својим моћима. Док се то дешавало прошло је две године. Моћни једнорог је сад напунио седам година, а његова браћа девет и тринаест. Једнорози су сада код своје куће и уживају. Чувар је био залеђен од моћи једнорога па их више није могао дирати. Једнорози су живели срећно до краја живота.

Сара Мијајловић 3/2

... Најлепше је ћашко дода ...

ИЗВИЂАШТВО

11. смотра Савеза извиђача Србије

У периоду од 22. до 31. јула 2023. године у Зајечару ће се одржати 11. Смотра Савеза извиђача Србије на којој се очекује учешће више од хиљаду скаута из Србије и још петнаест земаља са четири континента. Египта, Палестине, Куваята, Сирије, Израела, Швајцарске, Румуније, Француске, Велса, Црне Горе, Словеније, Босне и Херцеговине, Италије, Канаде и САД-а.

Одред извиђача „Надел“ ће на овој смотри учествовати са деветнаест својих чланова. Један велики извиђачки град од шатора биће постављен на популарном зајечарском излетишту Краљевица који се налази надомак овог центра тимочког округа. Извиђачки град ће бити подељен на пет насеља која су имена добила по дрвећу која се налазе у поменутој шуми, а истичу се лепотом и у самом насељу, па ћemo тако имати називе „кестен“, „липа“, „бор“ и „храст“, а Старчевци ће бити смештени у насељу „јавор“. У њему ће поред наших извиђача боравити и скаути из Петровца на Млави, Крушевца, Ниша, Велике Плане, Црне Горе и Румуније. „Јавор“ ће бити једино насеље у коме ће и старешина и начелник бити из истог одреда, а Старчевци могу бити поносни на то, да су баш они имали ту част, што се веома ретко дешава. Старешина насеља биће Предраг Станковић, који ће се старати о општим условима извиђача у овом подкампу, а начелник насеља биће Марко Стана, који ће бити на челу програмских активности. Поред ових подкампова који чине шаторски град, смотра ће имати и своју велику трпезарију, своју продавницу и место за одмор, насеље организационог тима, амбуланту, редарску службу, дежурне мајсторе и друге неопходне ствари и особље које служе да би један камп са толико учесника функционисао на неометан начин.

Значај ове велике активности, која се одржава на сваке четири године, је вишеструк. На смотри ће извиђачи кроз системски организован програм, стицати знања, вештине и ставове учешћем у радионицама, које су подељене у седам програмских области:

живот са природом; организација, дух и традиција; наука занатво и техника; допринос заједници; здравље и рекреација; лидерство и тимски рад; култура, уметност и забава. Тако ће, између остalog, научити како се може сликати уз помоћ боја из природе, стечи основна знања из електротехнике и роботике, гледати кроз термовизијске камере, откривати свемир телескопом, освојити врх планине Стол или дочекати излазак сунца на врху планине Ртањ, научити да направе сплав и да савладају реку Тимок, или пак научити основне вајарске или мозаичке технике у окриљу комплекса царске палате из доба риме, Феликс Ромулијане, која је под заштитом УНЕСКО. Иако је све набројано већ доволно занимљиво, треба рећи да је то тек мањи део од преко педесет активности колико ће их бити за време трајања ове највеће извиђачке активности. Дуги део значаја представља сам живот у оваковом шумском граду, пуном различитих особа разних генерација, искустава, интересовања и мноштво језика којим причају и поднебља с којих долазе. Размена оваквог типа обогађује човека на много начина. Стога и сама 11. смотра Савеза извиђача Србије има свој мото који гласи: „Различити, са истим циљем“. Јер, сви извиђачи света имају један циљ - да учине нашу планету бољим местом за живот.

Марко Ивошевић

Старчевац за понос

Да су извиђачи махом добри људи, спремни да дају свој допринос заједници већ је давно познато. Међутим, понекад се деси да нечије несебично давање буде знатно више од просека и са перспективом која отвара бе- скрај могућности. „Треба давати

Скаути у Требињу

да би имао“ једна је од парола нашег суграђанина Ђођа Вајфера, лидера развоја српске привреде у 19. и 20. веку, а то се може огледати и у овом случају. Одред извиђача „Надел“ поносан је да је његов члан, Марко Стана, проглашен за ћака генерације Електротехничке школе у Панчеву. Такође, Марко има забележено и треће место на републичком такмичењу из мултимедија, а на упису за даље школовање налази се на првом месту ранг-листе будућих студената Високе школе електротехнике и рачунарства у Београду. Марко је члан старчевачког извиђачког одреда од марта 2014. године и тренутно обавља функцију вође чете полетараца, којима сваке недеље приређује нову врсту забаве и преноси дозу већ стечених знања и вештине. Благо је рећи да тај посао одлично обавља и сигурно је да се у напредовању овде неће зауставити.

Одред извиђача „Надел“ жели да му овом приликом честита на успесима и искаже отвореност за пружање подршке каква му буде требала.

Еко камп Требиње

Последњег дана јуна представници старчевачких извиђача посетили су Извиђачки центар „Еко камп - Ушће“. Овај камп смештен је у истоименом које се налази на магистралном путу од Требиња према Никшићу и удаљен је 12 километара од града. Добио је тај назив јер се ту налази ушће кристално чисте реке Сушице са Требињцијом. Камп је саграђен од Одре извиђача „Требиње“ са циљем да деци и омладини понуди могућност да школски распуст не проводе узалудно већ уз дружење, спорт и забаву и у ат-

мосфери животне радости, стичу нова знања и вештине.

Камп садржи десет дрвених колиба, капацитета 40 лежајева, кухињу и трепезарију на отвореном, која је наткривена, санитарни чвор, тоалете и тушеве. Пружа и могућност камповања шаторског типа авантуристима, бициклистима, планинарима и ауто-камперима, као и могућност купања у реци Сушици која противче крај кампа, даје драж читавом амбијенту својим жуборењем и свежином коју доноси. На овој прелепој планинској реци могуће је и рибарити.

Камп поседује ново вишесаменско игралиште чиме се побољшавају услови за квалиитетно обављање спорско-рекреативних активности. Дугогодишње пријатељство и сарадња са извиђачима из Требиња био је разлог посети кампу, који је прелепо уређен зеленим површинама, стазама, летњиковцем уз саму реку, дрвеним бунгаловима који се укапају у планински амбијент. Пријатну атмосферу употребнила је деција грађа школске деце из Требиња која су са својим вођама припремила „хавајско вече“.

Сви посетиоци кампа, било која категорија деце при боравку, морају имати план и организоване активности у току свог боравка и придржавати се дисциплине и захтева боравка у природи што су и нека основна начела извиђача.

Захваљујемо се домаћинима на сјајном гостопримству, старешини Небојши Ратковићу Неби, захваљујући чему је отворен могућност за даљу сарадњу и боравак наше деце.

Даниела Јајић

Фудбал

Припреме за нову сезону

Прозивка и први тренинг фудбалера старчевачког лигаша одрађени су већ 8. јула, а одазвало се 25 играча. Свакодневно ће се тренирати на Општинском стадиону у Старчеву. Заказано је и неколико припремних утакмица, а 22. и 23. јула Борац учествује на меморијалном турниру у Белој Цркви, на коме ће, поред домаћина БАК-а, играти и ковински Раднички и Јединство из Влајковца.

Нова сезона стартује 12. августа, а распоред још увек није познат. Љубитељи фудбала из наше места биће благовремено обавештени о првим утакмицама Бораца.

У току је и прелазни рок који траја до 31. августа. Што се тиче промена у играчком кадру старчевачког Бораца, биће и одлазака и долазака, али за сада све остаје отворено. У нову сезону тим из Старчева улази са новим тренером, Срђаном Текијашким из Панчева. Он је, поред домаћих клубова, као играч наступао и у неколико иностраних тимова, а опробао се у иностранству и као тренер. Очекивања су велика, а време ће показати да ли је направљен добар потез управе ФК-а Борац.

**Пеђар
Орешковић**

Текијашки

Бављење спортом препоручујем свима

Нешто више о спорту из угла просветног радника рећи ће нам Драгана Маринковић, наставница физичког васпитања у старчевачкој и омољичкој основној школи. Драгана је завршила Факултет физичке културе у Новом Саду. Осим што ради у настави, бави се и тренерским послом. Радила је као тренер одбојке у више клубова, а тренутно има тренерски ангажман у ОК-у "Раднички" из Ковина. У слободно време рекреативно се бави бицилизмом.

Колико су данашња деца заинтересована за бављење спортом?

- Деца се лако засите свега. Мотивација и упорност су главни проблем. Обрадујем се када видим да је неко дете вредно и упорно, а при том нема неког израженог талента за спорт и ја то посебно наградим. Обично они који су свестрани и способни, на крају испадну лењи. Дигитализација је више узела него дала човеку што се тиче кретања, рекреације и бављења спортом.

Наши школе је добила велико спортско признање прошле године. Како сте ви то доживели?

- Посебно ми је драго што сам део те приче, као и мој колега Бошко Ђорђевић, са великим бројем ћака који су били расположени да буду укључени у разне секције и што нам је школа омогућила услове да спремамо децу за такмичења. Било је и других успеха, али ово ми је посебно драг резултат јер одбојка је мој

Драгана Маринковић

спорта, и поклопило се да сам се пре 35 година и ја такмичила, а сад је мушка екипа, којој сам ја тренер, освојила прво место на Школској олимпијади Војводине.

Како је у нашој школи прихваћен оријентиринг?

- Били смо скептични како ће се то код нас одвијати јер је велики посао. Хвала извиђачима, а Данијели Јајић првенствено. Треба бити сдуван, проћи разне семинаре да бисмо знали то да презентујемо деци. Школа нам је обезбедила опрему. Деци је интересантно јер морају да делују тимски и то им је нешто ново. То показује да ми морамо да се прилагодимо деци и овом времену. Деца су изузетно пуна енергије која је расута и треба је усмерити, а то ће се

успешније изводити ако у одељењима буде мањи број ћака.

Реците нам нешто више о свом тренерском раду.

- Највећи део своје тренерске каријере сам провела у ЖОК-у "Динамо" из Панчева који, нажалост, више не постоји. Ту сам са децом постизала најбоље резултате, било је ту и учешћа на државним првенствима, медаља. Изменјала сам у међувремену неколико клубова. Сад ће бити трећа сезона како радим у ОК-у "Раднички". Код мене постоји изражен такмичарски дух, а кроз тај тренерски посао више могу да видим резултате свог рада него у школском спорту.

Шта би још могло да унапредило спортски живот у Старчеву?

- Недостаје нам простора јер имамо клубова поприлично. Проблем је кад се деле термини у школској сали јер сам и сама била корисник термина. У сали је приоритет настава која се одвија у две смене. Зато би нам требала једна мини-хала која би могла да одговори потребама спортских клубова. Треба радити и на мотивацији кроз разне акције. "Дани дружења" су добар пример јер после неког турнира можда ће неко дете да се заинтересује за спорт. Мислим да на прво место треба ставити здравствени значај бављења спортом. Крећем од тога да треба вежбати јер је то неопходно за твоје здравље, да би се социјализовао, да би научио нешто о спортској култури јер то је део опште културе, а не да би постао, на пример, Новак Ђоковић. Породица је та која треба да усмерава децу на овај начин.

Колико Вам значи бављење бицилизмом?

- Много волим да возим бицикл! Бицилизам је изузетно здрава рекреација на отвореном. Има дosta Старчеваца који возе. Некад се сртнемо па спонтано кренемо заједно на туру, правимо паузе на којима се испричамо. Најчешће возим до суседног Иванова, тим новим атарским путем који води кроз рит и који је безбедан јер нема саобраћаја. У плану ми је да одем на ту туру са ћацима, само да добијемо неопходне дозволе, јер су деца заинтересоване.

M. Јовишић

Фудбал

Участ скром стогодишњаку

Фудбал се у Старчеву игра још од далеке 1926. године, када су по наређењу државних власти Краљевине Југославије, широм земље оснивана соколска друштва како би се што више младих бавило физичком културом. Старчево, наравно, није било изузетак и тада је најмасовнија била фудбалска секција, па се први фудбалски клуб управо и звао "Соко". Први играчи су били: Јоса Перак, Блаж Блаженић, Јоса Доган, Срба Милићев, Стипан и Андрија Крмпотић, Бек, Херц, Блазнек и многи други.

Играо се фудбал у Старчеву и за време Другог светског рата. Током 1942. године, основан је клуб под именом "Трговачки", који је деловао све до завршетка рата. Поносили су се Старчевци и тада својом фудбалском екипом, јер је побеђивала све ривале из околних места. Већ 1945. године "Трговачки" мења име у ФК "Јован Гагић" у част Јована Ђуришића, чије је шпиц-наме било Гагић, а који је погинуо у народно-ослободилачкој борби. Почетком 1946. године, клуб из нашег места мења име у ФК "Борац" које носи и данас.

А знате ли где се све играо фудбал у Старчеву? За време рата игралиште је било у риту, код Најмановог винограда. Потом се преместило кратко време код Димитрића, па онда код Бакарића. Затим се, једну годину, фудбал играо ту, код православног гробља, а онда је Сељачка радна задруга дала ово место где се сада налази стадион Борца, Општински стадион. Ту је некада била дудара, а тадашњи фудбалери су је раскрчили сво-

јим добровољним радом.

Имао је "Борац" чиме да се поноси током својих сада већ 97 година. Пре свега, лепо дружење и искрено пријатељство красило је тадашње генерације клуба. Окупљали су се највише у берберници код Љубе Креце, где су држали и део опреме, јер се налазила близу игралишта у риту. На гостовања у околна села ишли су коњским запрегама, бициклама... Временом, фудбал је постајао све озбиљнија игра, а "Борац" све организованији клуб. Задружне амбаре замениле су зграде, а нове слачионице изграђене су 1984. године из месног самодоприноса. Први резултатски успех, "Борац" је направио у сезони 1975/76 када се пласирао у Банатску зону. Екипу је тада водио покојни професор физичке културе Милован Стојковић, познатији као Црни. У сезони 1980/81, под вођством Бранка Ђокића "Борац" је постао члан Друге војвођанске лиге.

У новије време "Борац" је постизао велике успехе. У сезони 2008/09 клуб из Старчева осваја прво место у Првој јужнобанатској лиги. У дербију свих дербија, када је у мечу са комадијама из Омољиће, одигравши нерешено 1:1, "Борац" освојио ћод који га је винуо у велике висине за наредних пет-шест сезона. Управу је тада повео Спасен Спасеноски, који је заједно с Петром Андријићем, дугогодишњом првом политичком фигуrom Старчева и секретаром Петром Орешковићем, окупио тим који је заједно с агилном управом клуба кренуо у освајање војвођанске фудбалске сцене кроз ону, велику, Војвођанску лигу група Исток.

"Борац" је ту остао наредних пет сезона. Играо се добар фудбал, а то је пратила и многобројна публика на новом стадиону који је назван Општински стадион. Ако је панчевачки "Динамо" играо на Градском стадиону, "Борац" ће на Општинском, тако се тада размишљало. Трибине су биле пуне. Бројало се и до 1000 посетилаца, па и више. Највише оне сезоне када је "Борац" стигао до полуфинала Купа Војво-

дине, савладавши и "ЧСК" из Челарева, тада клуб из Прве лиге Србије. У гостима. Међутим, када су сви очекивали велико финале у Новом Саду, десила се "Руменка", која је на терену у Старчеву, пред препуним стадионом, победила с 3:0 и угасила све наде у историјској финалу. Уз наклоност судија, да се не заборави.

Хтео је "Борац" и више. И могао је. У последње две сезоне на војвођанској Истоку освајаје је 4. и 3. место, мало је делило до Српске лиге. То је изостало услед неспортивских догађања ван терена и различитих лобирања, па је тако "Борац", иако је објективно имао најбољи тим у лиги, морао да се помири са спортивском судбином да се у српском фудбалу неке ствари решавају на терену, а неке не. Утицало је то на мотивацију и расположење у клубу, па се "Борац", након пет година уви-

соком рангу, у сезони 2014/15 спустио у Банатску зону, а потом и у још нижи ранг, Подручну фудбалску лигу Панчево (ПФЛ). Ту је провео наредне четири сезоне, да би се, након што се клуб поново стабилизовао, "Борац" вратио у сада реконструисану Војвођанску лигу група Исток (без Бачке).

У мало мирнијем тону тече сада фудбалска прича у Старчеву. Помало расту и амбиције, завирује се у могућност више пласмана, али о том - потом. Сада је најважније да се клуб под вођством Игора Матијашевића и његовог тима који чине бивши играчи "Бораца", још више стабилизује, учврсти и окрене према сопственом огледалу, а у њему ће видети лице стогодишњака, исте лепоте и енергије као и 1926. године када се закотрљала лопта на ливади у Старчеву.

ОКО Старчева > Спортске теме

МЕМОРИЈАЛ за Кужета

НОВЕ ЛОПТЕ право из Немачке донео је Мерац